

COMISIA DE EVALUARE A JUDECĂTORILOR
JUDICIAL VETTING COMMISSION
str. Alexei Mateevici 75, mun. Chișinău,
MD-2009, Republica Moldova
+373 22 820 882 | +373 60 246 352
secretariat@vettingmd.eu | www.vettingmd.eu

RAPORT DE EVALUARE

aprobat conform articolului 40

din Regulamentul de organizare și funcționare

DMITRII FUJENCO

judecător al Curții de Apel Sud

subiect al evaluării conform articolului 3 alin. (1) din Legea nr. 252/2023

---

23 septembrie 2025

Cuprins

I. Introducere	3
II. Subiectul evaluării.....	3
III. Criteriile de evaluare	4
IV. Procedura de evaluare	6
V. Analiza	9
A. Respectarea regimului juridic al conflictelor de interese	9
B. Potențiale încălcări de etică în legătură cu deciziile emise.....	11
C. Avera inexplicabilă	16
VI. Concluzia	52
VII. Acțiuni ulterioare și publicarea.....	53

Comisia instituită prin Legea nr. 65/2023 privind evaluarea externă a judecătorilor și a candidaților la funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție, exercitându-și atribuțiile potrivit Legii nr. 252/2023 privind evaluarea externă a judecătorilor și procurorilor și modificarea unor acte normative (în continuare „Legea nr. 252/2023”) a deliberat la 16 septembrie 2025 și a aprobat următorul raport la 23 septembrie 2025. Membrii care au participat la aprobarea raportului au fost:

1. Scott BALES
2. Willem BROUWER
3. Lilian ENCIU
4. Iurie GAȚCAN
5. Lavly PERLING
6. Iulian RUSU
7. Gerrit-Marc SPRENGER
8. Marcel van de WETERING

Pentru că nu s-a atestat unanimitate de voturi în rândul membrilor completului desemnat să evalueze subiectul, raportul de evaluare a fost aprobat de întreaga Comisie în conformitate cu articolul 17 alin. (3) din Legea nr. 252/2023.

Comisia a elaborat acest raport de evaluare pe baza activității sale de colectare și revizuire a informațiilor, a explicațiilor subiectului și a deliberărilor ulterioare.

I. Introducere

1. Prezentul raport îl vizează pe dl Dmitrii Fujenco, judecător al Curții de Apel Sud (în continuare „subiect”).
2. Comisia a desfășurat evaluarea în conformitate cu Legea nr. 252/2023 și cu Regulamentul de organizare și funcționare al Comisiei de evaluare (în continuare „Regulament”).
3. Comisia a conchis că subiectul nu corespunde criteriilor de integritate financiară stabilite de Legea nr. 252/2023.

II. Subiectul evaluării

4. Începând cu anul 2018, subiectul exercită funcția de judecător la Curtea de Apel Comrat. La data de 27 decembrie 2024, această instanță a fuzionat cu Curtea de Apel Cahul, având drept rezultat constituirea Curții de Apel Sud. De la acea dată, subiectul activează în calitate de judecător în cadrul noii instanțe.

5. În perioada 2007–2018, subiectul a exercitat funcția de judecător la Judecătoria Cahul.

III. Criteriile de evaluare

6. Potrivit articolului 11 alin. (1) din Legea nr. 252/2023, Comisia evaluează integritatea etică și financiară a subiectului.

7. Articolul 11 alineatul (2) din Legea nr. 252/2023 stabilește că un subiect:

„[...] nu corespunde cerințelor de integritate etică dacă Comisia de evaluare a stabilit că:

a) în ultimii 5 ani, a încălcat grav regulile de etică și conduită profesională a judecătorilor sau, după caz, a procurorilor, precum și dacă a avut un comportament arbitrar sau a emis acte arbitrare, în ultimii 10 ani, contrare normelor imperative ale legii, iar Curtea Europeană a Drepturilor Omului stabilise, anterior adoptării actului, că o decizie similară a fost contrară Convenției Europene pentru Drepturile Omului;

b) în ultimii 10 ani, a admis în activitatea sa incompatibilități și conflicte de interese care afectează funcția deținută.”

8. Articolul 11 alin. (3) din Legea nr. 252/2023 prevede că un subiect:

„[...] nu corespunde criteriului de integritate financiară dacă Comisia de evaluare are dubii serioase determinate de faptul că:

a) diferența dintre avere, cheltuieli și venituri, pentru ultimii 12 ani, depășește 20 de salarii medii pe economie, în cuantumul stabilit de către Guvern pentru anul 2023;

b) în ultimii 10 ani, a admis iregularități fiscale în urma cărora suma impozitului neplătit a depășit, în total, 5 salarii medii pe economie, în cuantumul stabilit de către Guvern pentru anul 2023.”

9. Normele de etică și de conduită profesională aplicabile judecătorilor în perioada relevantă erau prevăzute în:

- a. Legea nr. 544 din 20 iulie 1995 cu privire la statutul judecătorului;
- b. Legea nr. 178 din 25 iulie 2014 cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor;
- c. Codul de etică și conduită profesională al judecătorului nr. 8 din 11 septembrie 2015 aprobat prin Hotărârea Adunării generale a judecătorilor;

- d. Codul de etică al judecătorului aprobat prin hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 366/15 din 29 noiembrie 2007;
  - e. Ghidul integrității judecătorilor nr. 318/16 din 3 iulie 2018 aprobat de Consiliul Superior al Magistraturii.
10. Salariul mediu pe economie pentru anul 2023 a fost de 11.700 MDL. Astfel, pragul de 20 de salarii medii este de 234.000 MDL, iar pragul de cinci salarii medii este de 58.500 MDL.
  11. Articolul 11 alin. (4) din Legea nr. 252/2023 stabilește competența Comisiei de a verifica diverse aspecte referitoare la evaluarea integrității financiare a subiectului, inclusiv achitarea impozitelor, respectarea regimului juridic al declarării averii și intereselor personale, precum și modul de dobândire a averii.
  12. Potrivit articolului 11 alin. (5) din Legea nr. 252/2023, în procesul evaluării integrității financiare a subiectului, Comisia ia în considerare inclusiv averea, cheltuielile și veniturile persoanelor apropiate, astfel cum acestea sunt definite în Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, precum și ale persoanelor indicate la articolul 33 alineatele (4) și (5) din Legea nr. 132/2016 privind Autoritatea Națională de Integritate.
  13. În procesul evaluării conformității unui subiect cu criteriile de integritate etică și financiară, Comisia aplică prevederile și regimul juridic în vigoare la momentul comiterii faptelor sau emiterii actelor relevante.
  14. În conformitate cu articolul 11 alin. (2) din Legea nr. 252/2023, un subiect nu corespunde criteriului de integritate etică dacă Comisia stabilește existența situațiilor prevăzute de alineatul respectiv. Potrivit articolului 11 alin. (3) din Legea nr. 252/2023, Comisia stabilește că un subiect nu corespunde criteriului de integritate financiară dacă are dubii serioase determinate de faptele care sunt considerate încălcări ale criteriilor de evaluare. Comisia nu poate aplica termenul „dubii serioase” fără a lua în considerare textul care îl însoțește, *i.e.* „determinate de faptul că”. Teza în discuție sugerează că Comisia trebuie să stabilească „faptul” că o anumită conduită a avut loc.
  15. Referitor la standardul de probă „dubii serioase” aplicat în contextul procedurii de *vetting*, în jurisprudența sa, Curtea Constituțională a menționat că definirea standardelor de probă implică în mod inevitabil utilizarea unor texte flexibile. Potrivit Curții, Consiliul Superior al Magistraturii poate decide nepromovarea evaluării doar dacă raportul examinat conține „dovezile care confirmă” că subiectul evaluat nu corespunde unuia sau mai multor criterii de integritate. Textul „confirmă”

sugerează o certitudine cu privire la neîntrunirea de către subiect a criteriilor legale. Astfel, comparând expresia „dubii serioase” cu textul „dovezile care confirmă”, Curtea a considerat că primul implică mai curând o probabilitate ridicată, fără a se ridica la nivelul certitudinii (Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 16 ianuarie 2025, §§ 99, 101).

16. În situația în care Comisia are dubii întemeiate referitoare la anumite fapte care ar putea conduce la nepromovarea evaluării, subiectul va avea posibilitatea să se opună acestor constatări și să prezinte argumente în apărarea sa, în conformitate cu articolul 16 alin. (1) din Legea nr. 252/2023. Punând în balanță toate probele și informațiile acumulate în cadrul procedurii, Comisia va adopta o soluție.

IV. Procedura de evaluare

17. La 18 octombrie 2024, pe baza articolului 12 alin. (1) din Legea nr.252/2023, Comisia a recepționat de la Consiliul Superior al Magistraturii lista judecătorilor Curții de Apel Comrat în care era menționat și numele subiectului.
18. La 7 noiembrie 2024, Comisia a notificat subiectul și i-a solicitat să completeze și să returneze un chestionar de etică și declarațiile prevăzute la articolul 12 alin. (3) din Legea nr. 252/2023 în termen de 20 de zile de la data notificării (în continuare, ambele denumite împreună „declarația pentru ultimii cinci ani”). La 27 noiembrie 2024, subiectul a returnat declarația pentru ultimii cinci ani și chestionarul completate.
19. La 13 decembrie 2024, Comisia a notificat subiectul că dosarul său de evaluare a fost repartizat aleatoriu Completului A din care fac parte membrii Andrei Bivol, Lilian Enciu și Lavly Perling. De asemenea, subiectul a fost informat despre dreptul de a solicita în scris și în cel mai scurt timp posibil recuzarea membrilor.
20. Având în vedere că legea stabilește perioade de evaluare diferite pentru criteriile de integritate etică și financiară citate mai sus, Comisia a evaluat conformitatea cu aceste criterii în ultimii cinci, 10 și, respectiv, 12 ani. Având în vedere că declarațiile fiscale și, după caz, declarațiile de avere și interese personale se depun la început de an pentru întregul an precedent, pentru criteriul de integritate financiară, perioada de evaluare a inclus 2012-2023 și 2014-2023. Pentru criteriile de integritate etică, perioada de evaluare a inclus ultimii 5 sau, respectiv, 10 ani, calculați în mod regresiv din prima zi anterioară datei notificării.

21. În ultimii 12 ani din perioada de evaluare, subiectul a avut obligația de a depune declarații, atât în conformitate cu Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, cât și în conformitate cu Legea nr. 1264/2002 privind declararea și controlul veniturilor și al proprietății pentru persoanele cu funcții de demnitate publică, judecătorilor, procurorilor, funcționarilor publici și a unor persoane cu funcții de conducere.
22. Comisia a solicitat și a obținut informații din diverse surse. Nicio sursă nu a informat Comisia despre evoluții ulterioare sau eventuale corectări ale informațiilor furnizate. Sursele solicitate să prezinte informații despre subiect au inclus Procuratura Generală, Procuratura Anticorupție, Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, Ministerul Afacerilor Interne, Centrul Național Anticorupție, Autoritatea Națională de Integritate (în continuare „ANI”), Serviciul Fiscal de Stat (în continuare „SFS”), Casa Națională de Asigurări Sociale (în continuare „CNAS”), Inspectoratul General al Poliției de Frontieră, bănci (Comerțbank S.A., Energbank S.A., EuroCreditBank S.A., Eximbank S.A., Moldinconbank S.A., MAIB S.A., Victoriabank S.A., Banca de Finanțe și Comerț (FincomBank) S.A., OTP Bank S.A., Banca de Economii S.A.), Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor (în continuare „SPCSB”), și Agenția Servicii Publice (în continuare „ASP”). De asemenea, Comisia a obținut informații de la alte instituții publice și entități private, surse deschise precum rețelele de socializare și articolele jurnalistice de investigație. Nu au fost primite plângeri sau informații din partea societății civile. Toate informațiile primite au fost verificate minuțios din punctul de vedere al corectitudinii și al relevanței.
23. Înainte de aprobarea raportului, Comisia a solicitat Procuraturii Generale, Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, Procuraturii Anticorupție și Centrului Național Anticorupție să confirme că nu au intervenit modificări în răspunsurile anterioare. Toate cele patru instituții au confirmat lipsa modificărilor.
24. La 20 martie 2025, în vederea clarificării unor aspecte, Comisia i-a solicitat subiectului să prezinte informații adiționale, până la 30 martie 2025 (în continuare „prima rundă de întrebări”). La 28 martie 2025, subiectul a solicitat o prelungire a termenului. Comisia a acceptat cererea, iar subiectul a prezentat răspunsuri și documente în termenul prelungit.
25. La 16 aprilie 2025, în vederea clarificării unor aspecte, Comisia i-a solicitat subiectului să prezinte informații adiționale, până la 28 aprilie 2025 (în continuare „a doua rundă de întrebări”). La 25 aprilie 2025, subiectul a

solicitat o prelungire a termenului. Comisia a acceptat cererea, iar subiectul a prezentat răspunsuri și documente în termenul prelungit.

26. La 16 mai 2025, în vederea clarificării unor aspecte, Comisia i-a solicitat subiectului să prezinte informații adiționale, până la 25 mai 2025 (în continuare „a treia rundă de întrebări”). Subiectul a prezentat răspunsuri și documente în termenul stabilit.
27. La 30 mai 2025, în vederea clarificării unor aspecte, Comisia i-a solicitat subiectului să prezinte informații adiționale, până la 5 iunie 2025 (în continuare „a patra rundă de întrebări”). Subiectul a prezentat răspunsuri și documente în termenul stabilit.
28. La 10 iunie 2025, Comisia a notificat subiectul că, pe baza informațiilor colectate și analizate, a constatat unele aspecte care generează dubii cu privire la corespunderea cu criteriile etice și financiare și l-a invitat să participe la o audiere publică la 20 iunie 2025. De asemenea, subiectul a fost informat că raportul de evaluare poate conține și alte aspecte care au fost identificate în timpul evaluării.
29. În conformitate cu articolul 39 alin. (4) din Regulament, subiectul a solicitat și a obținut acces la toate materialele din dosarul de evaluare la 12 iunie 2025.
30. La 18 iunie 2025, subiectul a prezentat explicații și documente suplimentare. Comisia le-a inclus în dosarul de evaluare și le-a avut în vedere în analiza sa.
31. La 20 iunie 2025, Comisia a organizat o audiere publică. În cadrul audierii, subiectul a confirmat corectitudinea răspunsurilor sale din declarația pentru ultimii cinci ani și din chestionarul de etică și a declarat că nu are corectări sau completări la răspunsurile oferite anterior.
32. După audiere, la 25 iunie 2025, subiectul a transmis documente suplimentare. La 7 iulie 2025, subiectul a prezentat un rezumat al argumentelor prezentate anterior și unele clarificări. Comisia a inclus documentele în dosarul de evaluare și le-a avut în vedere în analiza sa.
33. La 17 iulie 2025, la solicitarea subiectului, Comisia a audiat cumnatul subiectului în ședință închisă.
34. În cadrul deliberărilor, Completul A nu a putut ajunge la o decizie unanimă. Prin urmare, în temeiul articolului 40 pct. (3) din Regulament, Completul A i-a transmis Comisiei dosarul de evaluare spre examinare. Subiectul a fost informat despre acest fapt, precum și despre dreptul de a fi audiat în fața Comisiei în plen. La data de 15 august 2025, subiectul și-a exprimat intenția de a fi audiat de Comisia în plen.

35. La 20 august 2025, Comisia i-a solicitat subiectului să prezinte informații suplimentare până la 28 august 2025 (în continuare „a cincea de rundă întrebări”). Solicitarea a fost transmisă pentru a clarifica anumite aspecte privind potențiale conflicte de interese, identificate într-o etapă ulterioară. Subiectul a transmis răspunsurile și documentele justificative în termenul indicat.
36. La 5 septembrie 2025, Comisia a invitat subiectul la audiere pentru data de 16 septembrie 2025, în vederea discutării dubiilor comunicate prin notificarea de audiere din 10 iunie 2025. Audierea a avut loc la data și ora stabilită.
37. În cadrul audierii, subiectul a solicitat amânarea aprobării raportului până la prezentarea unor materiale ce urmau a fi elaborate de un expert în contabilitate. La 17 septembrie 2025, Comisia a informat subiectul că aprobarea raportului nu va fi amânată, în special din cauza că solicitarea a fost formulată în ziua audierii în fața Comisiei în plen, deși dubiile i-au fost comunicate la 10 iunie 2025. Totodată, Comisia a menționat că, potrivit articolului 17 alin. (3) din Legea nr. 252/2023, termenul-limită pentru aprobarea raportului expiră la 24 septembrie 2025.

V. Analiza

38. În această secțiune sunt analizate faptele relevante și motivele care stau la baza concluziei Comisiei.
39. Pe baza informațiilor colectate, Comisia a analizat și, după caz, a solicitat clarificări suplimentare cu privire la aspectele care, în urma examinării inițiale, au ridicat dubii cu privire la respectarea criteriilor stabilite de lege:
- a. respectarea regimului juridic al conflictelor de interese;
  - b. potențiale încălcări de etică în legătură cu deciziile emise de subiect;
  - c. diferența între avere, cheltuieli și venituri (în continuare „avere nejustificată sau inexplicabilă”).

A. Respectarea regimului juridic al conflictelor de interese

40. Comisia a identificat două situații care au reclamat o examinare din perspectiva unor posibile conflicte de interese care îl vizau pe subiect în calitate de judecător la Curtea de Apel Comrat și Curtea de Apel Sud.

O cauză ce implică o posibilă rudă a socrului subiectului

41. La 14 iulie 2020, un complet al Curții de Apel Comrat, prezidat de subiect, a pronunțat o decizie prin care a respins recursul și a menținut încheierea

instanței de fond, care a restituit cererea în temeiul articolului 170 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, pe motivul lipsei de competență.

42. Cauza a avut ca părți o entitate publică și mai mulți pârâți, printre care și o persoană fizică, C.C.I., a cărei identitate a generat dubii privind o posibilă legătură de rudenie cu socrul subiectului, și anume în calitate de posibil frate.
43. C.C.I. are același nume de familie și patronimic ca socrul subiectului; ambii s-au născut în aceeași localitate, părinții lor poartă aceleași prenume, iar C.C.I. s-a născut în anul 1953, la patru ani după nașterea socrului subiectului (1949).
44. În cadrul runde a cincea de întrebări, subiectul a negat în mod categoric că C.C.I. ar fi fratele sau ar avea vreo altă legătură de rudenie cu socrul său. Acesta a menționat că, anterior examinării cauzei, a contactat telefonic socrul pentru a verifica existența vreunei legături, iar socrul a confirmat lipsa oricărei relații de rudenie. Prin urmare, subiectul nu a considerat necesară abținerea și nu a informat părțile despre existența vreunei conexiuni.
45. ASP a informat Comisia că nu a putut stabili existența vreunei legături de rudenie între socrul subiectului și C.C.I. De asemenea, Primăria satului Cîșlița-Prut nu a identificat o asemenea legătură. Primăria a indicat că, în prezent, cetățenii vizați în solicitare nu au domiciliul în satul Cîșlița-Prut.
46. Deși coincidența dintre numele de familie, patronimicul, localitatea de origine și apropierea anilor de naștere poate ridica în mod rezonabil suspiciuni privind un potențial conflict de interese, clarificările oferite de subiect, coroborate cu informațiile furnizate de ASP, înlătură aceste dubii. Comisia constată că în această cauză nu a existat un conflict de interese.

O cauză în care era vizat un fost procuror, persoană apropiată subiectului

47. În anul 2010, Judecătoria Cahul l-a condamnat pe I.D. *in absentia*, i-a aplicat o pedeapsă de șapte luni de închisoare și a dispus încasarea de despăgubiri materiale. Complicii lui I.D. s-au împăcat cu victimele, ceea ce a condus la sancțiuni mai blânde. În anul 2024, avocatul lui I.D. a contestat sentința din 2010. La 2 mai 2025, un complet al Curții de Apel Sud, din care a făcut parte și subiectul, a respins apelul ca fiind tardiv.
48. Comisia a identificat faptul că, în anul 2010, procurorul care a reprezentat învinuirea în primă instanță a fost o persoană care se află într-o relație apropiată cu subiectul, *i.e* este finul său de cununie. Subiectul s-a abținut anterior în alte cauze în care această persoană a reprezentat persoane în calitate de avocat, invocând posibile dubii de părtinire.

49. În cadrul rundeii a cincea de întrebări, subiectul a confirmat existența legăturii de rudenie spirituală cu această persoană încă din anul 2010. Potrivit subiectului, acesta nu avea cunoștință despre implicarea finului său în calitate de procuror, întrucât dosarul cauzei din 2010 fusese distrus după expirarea termenului de păstrare, fiind disponibilă doar sentința. Subiectul a precizat că nu a observat numele finului în antetul sentinței, concentrându-se doar pe verificarea faptului că sentința din 2010 nu fusese pronunțată de el și că finul său nu figura în calitate de avocat în calea de atac. De asemenea, subiectul nu a informat părțile despre această relație, considerând-o irelevantă în contextul în care finul său nu a fost implicat în apel, iar din anul 2015 nu mai activa în cadrul procuraturii. Subiectul a explicat că s-a abținut în alte cauze în care finul său a fost avocat, deoarece participarea sa ar fi putut genera dubii rezonabile de părtinire. În schimb, în cazul în discuție, implicarea finului în calitate de procuror în anul 2010 nu a afectat imparțialitatea sa, întrucât acesta nu avea niciun interes în rezultatul cauzei.
50. Comisia reține că finul subiectului a demisionat din cadrul procuraturii în anul 2015. Apelul din anul 2025 a fost respins din motive procedurale, respectiv ca urmare a expirării termenului procedural. Fostul procuror nu a fost implicat în examinarea apelului. Comisia concluzionează că, în această cauză, nu a existat un conflict de interese.

B. Potențiale încălcări de etică în legătură cu deciziile emise de subiect

51. Curtea Supremă de Justiție (în continuare „CSJ”) a casat recent două decizii pronunțate de fosta Curte de Apel Comrat, cu participarea subiectului. În prima cauză, decizia a fost calificată drept arbitrară¹. În cea de-a doua, deși formularea CSJ a fost mai moderată, motivarea conține mai multe observații critice².
52. Având în vedere aceste circumstanțe, Comisia a analizat cele două cauze pentru a evalua conformitatea conduitei subiectului cu criteriile de integritate etică. În cele ce urmează sunt prezentate, pe scurt, istoricul procedural și constatările instanțelor naționale, urmate de concluziile Comisiei privind aplicabilitatea criteriilor de integritate etică prevăzute de Legea nr. 252/2023.

Omisiunea de a aplica pedeapsa complementară a anulării a dreptului de a conduce

53. Acuzatul, în timp ce efectua o manevră de mers înapoi cu autoturismul, a accidentat un biciclist. Victima a suferit leziuni grave și a decedat ulterior.

¹ [search_col_penal.php](#)

² [search_col_penal.php](#)

După producerea accidentului, acuzatul a părăsit locul faptei fără a anunța autoritățile competente.

54. Prin sentința din 1 martie 2022, Judecătoria Cimișlia l-a condamnat pe inculpat pentru comiterea infracțiunilor prevăzute la articolul 264 alin. (3) din Codul penal (încălcarea regulilor de securitate a circulației soldată cu decesul unei persoane) și articolul 266 Cod penal (părăsirea locului accidentului). Instanța i-a aplicat o pedeapsă de 3 ani de închisoare cu executare în penitenciar de tip deschis, a dispus anularea dreptului de a conduce vehicule și a acordat familiei victimei despăgubiri morale și materiale.
55. La 2 noiembrie 2022, un complet de la Curtea de Apel Comrat din care a făcut parte și subiectul, a menținut condamnarea pronunțată în temeiul art. 264 alin. (3) din Codul penal, dar a dispus suspendarea executării pedepsei cu închisoarea și a încetat procesul în partea acuzației de comiterea infracțiunii de la art. 266 din Codul penal, din cauza intervenirii prescripției răspunderii penale. Instanța nu a aplicat pedeapsa complementară a anulării a dreptului de a conduce. Instanța s-a bazat pe art. 79 alin. (1) din Codul penal, care prevede posibilitatea neaplicării unei sancțiuni complementare obligatorii în cazuri excepționale. Printre circumstanțele atenuante reținute s-au numărat: lipsa antecedentelor penale, existența a doi copii minori aflați în întreținerea inculpatului, exprimarea remușcărilor de către acesta, precum și diagnosticarea cu alcoolism cronic.
56. La 6 martie 2025, CSJ a recunoscut că, în temeiul articolului 79 alin. (1) din Codul penal, Curtea de Apel avea competența de a nu aplica sancțiuni complementare, însă doar în circumstanțe cu caracter excepțional. CSJ a constatat că circumstanțele atenuante invocate de Curtea de Apel nu întruneau acest caracter, evidențiind, în special, faptul că inculpatul a părăsit locul accidentului, nu a întreprins nicio acțiune în vederea despăgubirii familiei victimei, iar constatarea privind exprimarea remușcărilor nu era susținută de probe.
57. CSJ a subliniat că sancțiunea complementară a anulării dreptului de a conduce, prevăzută la art. 264 alin. (3) din Codul penal, este obligatorie, iar omisiunea Curții de Apel de a o aplica nu a fost motivată în modul corespunzător. În consecință, instanța de apel a acționat în mod arbitrar. De asemenea, CSJ a remarcat că diagnosticarea inculpatului cu alcoolism cronic ar fi trebuit să susțină necesitatea aplicării sancțiunii complementare, nu să constituie un argument în favoarea excluderii acesteia.

Recalificarea conduitei unui inculpat și reducerea pedepsei pentru celălalt

58. La data de 24 aprilie 2016, I.S. și V.C. ar fi agresat cu violență două persoane suspectate de tentativă de jaf. Ambele victime au decedat la scurt timp după incident.
59. Prin sentința din 28 decembrie 2016, Judecătoria Cahul i-a găsit vinovați pe I.S. și V.C. pentru omor, în temeiul art. 145 alin. (2) din Codul penal, și i-a condamnat la câte 17 ani de închisoare. Instanța a reținut existența unei intenții directe, manifestarea unei cruzimi, lovituri aplicate în zone vitale, precum și tănuirea deliberată a faptei. Totodată, instanța a acordat despăgubiri familiilor victimelor.
60. La 11 noiembrie 2019, Curtea de Apel Comrat (într-un complet fără participarea subiectului) a menținut condamnările, cu o reducere parțială a pedepsei aplicate lui V.C.
61. La 8 septembrie 2020, CSJ a casat decizia instanței de apel și a trimis cauza spre rejudecare, invocând deficiențe în motivarea soluției pronunțate. Printre altele, CSJ a reținut următoarele aspecte:
- a. respingerea superficială a argumentelor apărării, în special cu privire la inexistența unui acord prealabil între inculpați;
  - b. bazarea exclusivă pe probele acuzării, fără a examina sau respinge în mod motivat probele administrate în favoarea apărării;
  - c. omisiunea de a lua în considerare elementele psihologice și comportamentale referitoare la S.I., inclusiv semnele de traumă și șoc;
  - d. absența unei analize obiective atât a raportului de expertiză, cât și a declarațiilor lui I.S. privind existența unui „mecanism de autoapărare declanșat în condiții psihotraumatice prelungite și activat ca urmare a provocării agresorului”.
62. La data de 28 decembrie 2021, în calitate de instanță de rejudecare, un complet de la Curtea de Apel Comrat din care a făcut parte și subiectul, a recalificat faptele lui I.S. drept favorizare a infracțiunii (faptă incriminată de articolul 323 alin. (1) din Codul penal) și l-a condamnat la pedeapsa închisorii pe un termen de doi ani, considerată deja executată. Potrivit motivării instanței, în momentul aplicării loviturilor, I.S. nu era conștient că acțiunile sale puteau conduce la decesul victimei. Instanța a citat opinia exprimată de expertul audiat, care ar fi apreciat că inculpatul a acționat în proporție de 70% într-o stare de inconștiență. Pedeapsa aplicată lui V.C. a fost redusă pe baza presupuselor condiții inadecvate de detenție.

63. La 10 martie 2025, CSJ a anulat decizia pronunțată de Curtea de Apel Comrat cu participarea subiectului, reținând, printre altele, următoarele:
- a) afirmația potrivit căreia I.S. ar fi acționat în proporție de „70% inconștient” a fost infirmată de clarificările expertului în cadrul audierilor desfășurate în fața CSJ, din care a rezultat că inculpatul era conștient de propriile acțiuni;
  - b) legislația Republicii Moldova nu recunoaște „inconștiența parțială” ca temei juridic pentru reclassificarea unei fapte de omor;
  - c) motivația acțiunilor lui I.S. a fost identificată ca fiind răzbunarea, și nu o stare de suferință psihologică;
  - d) declarațiile inculpaților se contrazic reciproc, afectând astfel credibilitatea ambelor versiuni;
  - e) CSJ a concluzionat că ambii inculpați poartă răspunderea pentru aplicarea loviturilor letale;
  - f) nu a existat niciun temei suficient pentru reducerea pedepsei aplicate lui V.C. în baza condițiilor de detenție, întrucât nu a fost prezentată nicio probă individualizată care să susțină o asemenea solicitare.

Aprecierea Comisiei

64. În ceea ce privește primul caz descris anterior, CSJ a reținut că omisiunea de a motiva în mod corespunzător decizia de a nu aplica sancțiunea complementară obligatorie a constituit un act arbitrar. Totuși, Comisia subliniază că noțiunea de „arbitrar”, astfel cum este aplicată de către CSJ în temeiul articolului 427 alin. (1) pct. 6 din Codul de procedură penală, se întemeiază pe un test juridic distinct și servește unor scopuri diferite decât noțiunea de „arbitrar” examinată de Comisie potrivit articolului 11 alin. (2) din Legea nr. 252/2023 citat la § 7³.
65. Deși CSJ a formulat critici ferme la adresa hotărârii pronunțate de completul de apel, aceste constatări au fost realizate în contextul examinării legalității deciziei și nu echivalează cu stabilirea unei abateri de ordin etic, astfel cum este aceasta definită de Legea nr. 252/2023. Criteriul arbitrarului, în sensul articolului 11 alin. (2) lit. a) din Legea nr. 252/2023, nu este incident, întrucât legea prevede expres că trebuie să existe o hotărâre anterioară a CtEDO care

³ În conformitate cu articolul 427 alin. (1) pct. 6 din Codul de procedură penală, un recurs este admisibil dacă hotărârea este arbitrară sau se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor.

să stabilească faptul că o decizie similară a încălcat Convenția. În speță, nu rezultă existența unei hotărâri a CtEDO care să corespundă circumstanțelor factuale și juridice ale cauzei analizate.

66. În cel de-al doilea caz, CSJ nu a calificat în mod expres decizia emisă de completul din care a făcut parte subiectul drept arbitrară. O asemenea concluzie poate fi dedusă doar implicit din raționamentul instanței. Cu toate acestea, și în ceea ce privește această cauză, Comisia nu a identificat vreo hotărâre a CtEDO care să stabilească faptul că un comportament similar ar fi încălcat Convenția. În general, CtEDO recunoaște instanțelor naționale o marjă largă de apreciere în stabilirea sancțiunilor adecvate în cauze ce implică rele tratamente sau omucidere. Totodată, Curtea își exercită competența de control într-un mod limitat și poate interveni doar în situațiile în care există o „disproporție vădită” între gravitatea infracțiunii și sancțiunea aplicată. Cazurile în care CtEDO a constatat o asemenea „disproporție vădită” privesc, de regulă, situații în care persoane condamnate pentru fapte grave au primit pedepse excesiv de blânde (a se vedea *Armani Da Silva v. Regatul Unit* [MC], 30 martie 2016, § 285).
67. Comisia nu a identificat nicio hotărâre a CtEDO în care un comportament similar – respectiv recalificarea unei acuzații de omucidere în temeiul unei pretinse incapacități psihologice parțiale – să fi fost calificat drept o încălcare a Convenției.
68. Neîndeplinirea criteriului referitor la „comportament arbitrar și acte arbitrare”, prevăzut la articolul 11 alin. (2) lit. a) din Legea nr. 252/2023, nu implică, în mod automat, reclassificarea conduitei în categoria separată a „încălării grave a normelor de etică”, reglementată de același articol. Acestea reprezintă temeuri juridice distincte, fiecare fiind supus unor standarde probatorii și normative autonome.
69. O încălcare gravă a normelor de etică presupune un comportament care, deși nu echivalează cu arbitrarul, reflectă totuși o abatere serioasă de la standardele de imparțialitate, integritate sau independență, având un impact semnificativ asupra încrederii publice în sistemul judiciar. Prin Hotărârea nr. 2 din 16 ianuarie 2025, Curtea Constituțională a clarificat că sintagma „încălcare gravă” stabilește un standard ridicat pentru constatarea abaterilor de la normele etice și profesionale aplicabile judecătorilor. Totodată, Curtea a subliniat că atribuțiile Comisiei vizează exclusiv evaluarea conformității conduitei cu normele etice și deontologice, fără a se pronunța asupra legalității hotărârilor judecătorești în cauză (a se vedea §§ 154, 185).

70. Așa cum a stabilit în rapoartele sale anterioare, *Andrei Mironov* (Raportul din 12 iunie 2025), Comisia apreciază că deciziile pronunțate de subiect reflectă, mai degrabă, deficiențe de ordin profesional, decât o încălcare gravă a standardelor etice, astfel cum sunt reglementate la art. 11 alin. (2) lit. a) din Legea nr. 252/2023.
71. În acest context, Comisia observă că, în cauza referitoare la neaplicarea sancțiunii de anulare a dreptului de a conduce, CSJ a emis o încheiere interlocutorie prin care a sesizat Inspekția Judiciară, invocând „gravitatea erorii comise de judecători”. Prin urmare, le revine organelor competente să evalueze profesionalismul sarcina de a stabili natura și gravitatea conduitei analizate și, după caz, de a aplica sancțiuni proporționale.

C. **Averea inexplicabilă**

72. Ca urmare a evaluării tuturor informațiilor disponibile și ținând cont de explicațiile oferite de subiect, Comisia a constatat existența unei diferențe nejustificate între avere, cheltuieli și venituri (avere inexplicabilă) în anii 2012, 2013, 2015 și 2017.
73. Totodată, pe parcursul evaluării, Comisia a identificat și examinat mai multe aspecte suplimentare – cum ar fi împrumuturi și donații de proporții semnificative – care ar fi putut afecta calculul averii inexplicabile și pentru alți ani. Cu toate acestea, subiectul a prezentat probe suficiente care au înlăturat dubiile inițiale în aceste cazuri. Aspectele respective vor fi expuse mai jos.
74. După prezentarea acestor elemente cu caracter atenuant, Comisia va clarifica anumite aspecte care influențează în mod semnificativ calculul averii nejustificate pentru anii în care aceasta a fost identificată. Ulterior, va urma o analiză anuală a veniturilor și cheltuielilor gospodăriei subiectului.
75. Pentru a facilita lizibilitatea raportului, Comisia va prezenta considerentele relevante în două secțiuni distincte, intitulate: (1) aspecte atenuate privind averea inexplicabilă și (2) analiza averii inexplicabile identificate.

1. **Aspecte atenuate privind averea inexplicabilă**

1.1 *Venit declarat ca obținut de fiica subiectului peste hotare*

76. În declarațiile depuse la ANI pentru anii 2019–2021, subiectul a indicat că fiica sa a obținut echivalentul a 987.000 MDL din burse de studii și venituri salariale în Danemarca. Bursele declarate au fost în valoare de 40.380 MDL în anul 2019, 8.400 EUR în anul 2020 și 8.064 EUR în anul 2021. De asemenea, subiectul a declarat venituri obținute de fiica sa din activitate salariale în

Danemarca, în cuantum de 35.590 MDL în anul 2019, 9.720 EUR în anul 2020 și 18.413 EUR în anul 2021.

77. În prima rundă de întrebări, subiectul a declarat că veniturile din bursele de studii nu au fost utilizate pe teritoriul Republicii Moldova. Subiectul a confirmat, de asemenea, că nu a primit nici împrumuturi, nici donații din partea fiicei sale.
78. Subiectul a prezentat formulare fiscale din Danemarca, care confirmă încasarea veniturilor de către fiica sa. Acesta a explicat că fiica sa a beneficiat de un program european de finanțare pentru studenți, care impunea înscrierea la un program universitar cu frecvență și desfășurarea unei activități salariale part-time. Documentația emisă de Ministerul Educației din Danemarca a confirmat eligibilitatea și plata sumelor respective. Subiectul a prezentat, de asemenea, extrase de cont care confirmă încasarea burselor și a veniturilor salariale.
79. Comisia nu a constatat indicii sau probe privind implicarea financiară a subiectului în acoperirea cheltuielilor de trai sau de studii ale fiicei sale peste hotare. Nu au fost constatate alte elemente relevante care ar pune la îndoială integritatea în legătură cu acest aspect.

1.2 Contractarea a două împrumuturi substanțiale de la două persoane fizice

80. În declarația depusă la ANI pentru anul 2021, subiectul a declarat un împrumut în sumă de 60.000 EUR (echivalentul a 1.255.000 MDL), contractat de la V.G. Împrumutul era fără dobândă, cu termen de rambursare până în anul 2026.
81. În prima rundă de întrebări, subiectul a prezentat o copie a contractului de împrumut în formă scrisă, datat 17 iulie 2021, care prevedea transmiterea sumei în numerar și stabilirea termenului de rambursare la data de 31 decembrie 2026. Subiectul a explicat că îl cunoaște pe V.G. de aproximativ 30 de ani, din perioada studiilor universitare, și că acesta activează în sectorul agricol, în calitate de antreprenor. În a doua rundă de întrebări, la solicitarea Comisiei, subiectul a prezentat un grafic detaliat al rambursării împrumutului.
82. Potrivit datelor furnizate de Serviciul Fiscal de Stat (SFS), V.G. a realizat venituri în valoare de 4.116.127 MDL în cei trei ani anteriori acordării împrumutului (2018–2020) și 16.463.071 MDL în anul 2021 – anul în care a fost acordat împrumutul. În același timp, Comisia a identificat următoarele achiziții semnificative efectuate de V.G.
83. În perioada 2017 – iulie 2021, V.G. a achiziționat două vehicule: (1) un BMW X6 fabricat în 2011 (achiziționat în 2017 și vândut în aprilie 2021); și (2) un

Dacia Duster fabricat în 2012 (achiziționat și vândut în aceeași zi, în anul 2020).

84. În anul 2020, V.G. a achiziționat un teren și o casă la sol în municipiul Bălți. În martie 2021, a achiziționat un apartament și o debara de 2 m/p în municipiul Chișinău. În aprilie 2021, a achiziționat un alt apartament în Chișinău, printr-un contract de leasing. În anul 2022, a achiziționat 91% dintr-o parcare cu suprafața totală de 1.703 m/p, pe care a vândut-o în aceeași zi.
85. Deși Comisia a constatat că V.G. a avut venituri declarate suficiente pentru a acorda împrumutul, a reținut totodată achizițiile concomitente ale acestuia, precum și faptul că contractul prevedea transmiterea sumei în numerar. Prin urmare, Comisia i-a adresat lui V.G. următoarele întrebări:
- a) Cu privire la relația sa cu subiectul, V.G. a confirmat că îl cunoaște pe acesta din perioada studiilor universitare. Acesta a declarat că a oferit împrumutul în mod voluntar, având în vedere atât posibilitățile sale financiare, cât și reputația ireproșabilă a subiectului și deținerea de către acesta a unor bunuri imobile care puteau garanta rambursarea sumei.
  - b) Referitor la contractul propriu-zis, V.G. a indicat că proiectul de contract a fost întocmit de către subiect. Nu a fost întocmit un act separat de transmitere a sumei în numerar, întrucât contractul conținea o clauză prin care se confirma remiterea fondurilor.
  - c) V.G. a prezentat documente justificative care arată că, la 7 și 8 iulie 2021, a încasat dividende în sumă totală de 1.500.000 MDL. De asemenea, a furnizat bonuri de încasare și ordine de plată care confirmă încasarea acestei sume în numerar la datele menționate.
  - d) V.G. a declarat că subiectul i-a rambursat 660.000 MDL în anul 2022 și 205.600 MDL în anul 2024.
86. De asemenea, subiectul a explicat că intenționează să ramburseze suplimentar o sumă cuprinsă între 200.000 și 240.000 MDL către V.G. în anul 2025 și a prezentat dovezi privind disponibilitatea fondurilor în contul său bancar.
87. După examinarea documentației și a explicațiilor prezentate atât de subiect, cât și de creditorul V.G., Comisia consideră că tranzacția de împrumut este credibilă. Deși poate fi discutabil ca un judecător de nivelul curții de apel să contracteze un împrumut fără dobândă, de la o persoană apropiată, pe o perioadă de cinci ani și într-un quantum de cinci ori mai mare decât propriul

venit anual în anul acordării împrumutului, Comisia nu a constatat, în această conduită, vreo lipsă de integritate în sensul art. 11 alin. (3) din Legea nr. 252/2023. De asemenea, nu a fost identificat niciun comportament necorespunzător în activitatea judiciară a subiectului care să rezulte din relația cu creditorul.

88. Într-o explicație suplimentară la declarația pe cinci ani, subiectul a menționat că a contractat un împrumut de 15.000 EUR (echivalentul a 321.000 MDL) de la o altă persoană fizică, V.B., la data de 14 iulie 2021. Subiectul a precizat că fondurile au fost primite prin transfer bancar și că, în urma vânzării unui apartament situat pe bulevardul Moscova, mun. Chișinău, a rambursat integral împrumutul, tot prin transfer bancar. Dat fiind că împrumutul a fost de scurtă durată și rambursat în același an calendaristic, subiectul a considerat că acesta nu intră sub incidența obligației de declarare în cadrul declarațiilor anuale depuse la ANI.
89. În prima rundă de întrebări, subiectul a descris relația cu V.B. în termeni similari celor utilizați anterior în raport cu V.G., indicând o relație personală de lungă durată. V.B. a fost identificat ca antreprenor activând în domeniul curățării chimice. Subiectul a prezentat un contract de împrumut în formă scrisă, datat 14 iulie 2021, care confirmă primirea sumei de 15.000 EUR, fără dobândă, cu termen de rambursare până la 31 decembrie 2021.
90. Potrivit informațiilor obținute de la Serviciul Fiscal de Stat, V.B. a realizat un venit net de 1.915.000 MDL în perioada celor trei ani anteriori acordării împrumutului (2018–2020) și un venit suplimentar de 288.000 MDL în anul 2021. Aceste date confirmă capacitatea financiară a lui V.B. de a acorda împrumutul.
91. În plus, Comisia a identificat atât tranzacția de primire, cât și cea de rambursare a împrumutului în extrasul de cont al subiectului, aferent contului MAIB ****6284. Extrasul reflectă un transfer de 321.000 MDL de la V.B. către subiect la data de 14 iulie 2021, precum și un transfer de 321.000 MDL de la subiect către V.B. efectuat la 23 august 2021, în conformitate cu explicațiile oferite de subiect și termenii contractuali.
92. În baza probelor prezentate – inclusiv contractul scris de împrumut, explicațiile subiectului, venitul documentat al creditorului, termenul de rambursare și trasabilitatea clară a fondurilor prin documente bancare oficiale – Comisia consideră că împrumutul este credibil. Referitor la această tranzacție, Comisia nu constată nicio lipsă de integritate în sensul articolului 11 alin. (3) din Legea nr. 252/2023.

1.3 Trei donații din partea părinților subiectului

93. În declarația depusă la ANI pentru anul 2016, subiectul a indicat o donație în sumă de 250.000 MDL din partea părinților. Declarația reflecta o discrepanță: suma numerică era indicată ca fiind 200.000 MDL, în timp ce suma era scrisă în litere ca „două sute cincizeci mii MDL” între paranteze. În prima rundă de întrebări, subiectul a explicat că suma de 200.000 MDL a fost rezultatul unei erori tehnice la completarea formularului.
94. Subiectul a explicat în continuare că părinții i-au oferit această donație cu ocazia împlinirii vârstei de 40 de ani, la data de 18 iulie 2016. Acesta a menționat că donația a fost oferită exclusiv din inițiativa părinților, în lipsa unei solicitări sau a unei necesități financiare urgente din partea sa. Subiectul a indicat că suma a fost utilizată în anul 2023 pentru achiziționarea unui vehicul. A fost prezentat un contract de donație dactilografiat și semnat, datat 17 iulie 2016.
95. În declarația ANI pentru anul 2020, subiectul a declarat primirea unei a doua donații în sumă de 100.000 MDL din partea părinților. În prima rundă de întrebări, acesta a explicat că suma i-a fost oferită cu ocazia aniversării căsătoriei, la 2 octombrie 2020, din inițiativa părinților și nu ca răspuns la o necesitate financiară specifică. A fost prezentat, de asemenea, un contract de donație dactilografiat și semnat, datat 2 octombrie 2020.
96. În declarația ANI pentru anul 2022, subiectul a declarat o a treia donație în valoare de 660.000 MDL din partea părinților. Subiectul a explicat că și această donație a fost oferită din inițiativa părinților, fără solicitare prealabilă sau o nevoie financiară urgentă, menționând totodată că fondurile au fost destinate rambursării împrumutului de 60.000 EUR contractat anterior de la V.G. A fost prezentat un contract de donație dactilografiat și semnat, datat 6 aprilie 2022.
97. Comisia a verificat și a confirmat că toate cele trei donații au fost declarate în declarațiile depuse de subiect la ANI pentru anii respectivi.
98. Informațiile obținute de la SFS și CNAS au confirmat că mama subiectului a realizat venituri de 1.000.679 MDL în perioada de evaluare, dintre care cel puțin 691.446 MDL până la donația din 2022. Tatăl subiectului a obținut venituri de 1.743.510 MDL în aceeași perioadă, dintre care 633.550 MDL până în anul 2022. De asemenea, subiectul a prezentat copii ale unor contracte care atestă că părinții săi au obținut 180.000 MDL din vânzarea unui teren agricol în anul 2017.

99. Pentru a putea acorda donațiile din 2016 și 2020, părinții subiectului ar fi trebuit să utilizeze practic toate fondurile disponibile. La această concluzie, Comisia a ajuns analizând toate sursele de venit disponibile părinților subiectului, precum și cheltuielile efectuate în perioada 2012–2020. Comisia a luat în considerare: veniturile obținute, plățile de asigurări sociale și fondurile provenite din vânzarea bunurilor; precum și: investiții pe termen lung în conturi de economii în valoare de 601.000 MDL, donațiile către subiect în sumă de 350.000 MDL și cheltuieli în cadrul CCP urban în sumă de aproximativ 621.000 MDL (părinții subiectului locuiau în orașul Taraclia în perioada relevantă).
100. În consecință, Comisia a identificat un sold negativ de aproximativ 85.000 MDL între fluxurile financiare de intrare și ieșire. Totuși, având în vedere că părinții subiectului erau pensionari la începutul perioadei de evaluare și păreau a avea o gospodărie la sol, Comisia admite o marjă de eroare în estimarea cheltuielilor CCP suportate de aceștia. Prin urmare, Comisia a fost nevoită să concluzioneze că, pentru a acorda aceste donații, părinții subiectului ar fi trebuit să utilizeze toate fondurile disponibile în perioada 2012–2020.
101. Cu privire la donația din anul 2022, în sumă de 660.000 MDL, subiectul a prezentat documente emise de CNAS care confirmă plata acestei sume. De asemenea, a fost prezentată o hotărâre emisă de Judecătoria Chișinău la 26 noiembrie 2020, prin care a fost admisă cererea tatălui subiectului și s-a dispus recalcularea pensiei acestuia de către CNAS.
102. Pentru a verifica disponibilitatea sumei în numerar la momentul donației, Comisia a transmis solicitări către CNAS și „Poșta Moldovei”. În răspunsul său, „Poșta Moldovei” a confirmat că la data de 5 aprilie 2022 a transferat în numerar suma de 660.181 MDL către tatăl subiectului, iar la data de 5 mai 2022 – o sumă suplimentară de 15.648 MDL. Aceste constatări confirmă faptul că suma de 660.181 MDL a fost retrasă în numerar cu o zi înainte de încheierea contractului de donație.
103. Deși Comisia consideră neobișnuit faptul că părinții subiectului ar fi oferit toate fondurile disponibile în perioada 2012–2020, precum și toate sumele rezultate din recalcularea pensiei tatălui, Comisia admite plauzibilitatea acestor evenimente. Donațiile au fost declarate, subiectul este unicul copil, iar părinții săi par să fi avut capacitatea financiară de a efectua aceste donații.

1.4 Posibila beneficiere efectivă asupra unui apartament din mun. Comrat

104. În declarația pe cinci ani, subiectul a indicat că, începând cu anul 2021, beneficiază cu titlu gratuit de dreptul de folosință asupra unui apartament situat în municipiul Comrat. Imobilul era înregistrat oficial pe numele unei terțe persoane – I.B. În declarația depusă la ANI pentru anul 2021, subiectul a menționat că dreptul a fost dobândit în anul 2020. În schimb, în prima rundă de întrebări, subiectul a declarat că locuiește în apartament din anul 2018, ceea ce corespunde cu anul numirii sale la Curtea de Apel Comrat, în septembrie 2018.
105. În a treia rundă de întrebări, subiectul a recunoscut că nu a declarat acest bun în declarațiile depuse pentru anii 2018–2020, motivând omisiunea prin convingerea că apartamentul nu făcea parte din patrimoniul său și, prin urmare, nu era declarabil în temeiul Legii nr. 133/2016. Potrivit subiectului, odată realizată presupusa interpretare eronată, acesta a început să declare apartamentul în mod corespunzător.
106. Subiectul a declarat că apartamentul i-a fost oferit de către I.B. cu titlu gratuit, în condițiile în care acesta urma să achite doar utilitățile. A mai menționat că o cunoaște de mult timp pe mama lui I.B., V.A., de la care obișnuia să cumpere pește în piața din Comrat. Subiectul a susținut că a fost invitat să locuiască în apartament la sfârșitul anului 2018, după numirea sa la Curtea de Apel Comrat, iar înțelegerea nu prevedea un termen nedeterminat. Acesta a declarat că a oferit să achite chirie, dar i-a fost refuzată. Totodată, a menționat că apartamentul a fost utilizat doar periodic – aproximativ 5 luni pe an, între 2 și 4 zile pe săptămână.
107. Cu toate aceste afirmații, Comisia nu a identificat contracte de furnizare a serviciilor de utilitate publică pe numele subiectului pentru acest apartament. Deși subiectul a declarat că a achitat utilitățile din contul său bancar MAIB terminat în *499, tranzacțiile către furnizori nu au putut fi asociate în mod cert cu imobilul respectiv, întrucât descrierile tranzacțiilor nu conțineau adresa sa. În runda a patra de întrebări, subiectul a furnizat dovezi ale mai multor plăți pentru utilități efectuate în perioada mai–iulie 2024, invocând limitări tehnice în recuperarea evidențelor anterioare. Deși tranzacțiile prezentate nu conțin mențiuni explicite despre adresa imobilului, Comisia consideră că frecvența și constanța plăților pe parcursul mai multor luni sunt suficiente, în baza unei balanțe a probabilităților, pentru a susține afirmația subiectului că a suportat costurile utilităților aferente apartamentului.

108. Comisia notează că I.B. a dobândit formal apartamentul în februarie 2018, printr-un contract de vânzare-cumpărare. Deși deținea și alte bunuri imobile în perioada de evaluare, au existat perioade semnificative în care apartamentul părea a fi singurul bun imobil înregistrat pe numele său. În a treia rundă de întrebări, subiectul a declarat că I.B. i-a permis să locuiască în apartament deoarece ea locuia cu mama sa într-o altă casă, iar împreună formau o gospodărie comună. În runda a patra de întrebări, subiectul a precizat că, după decesul mamei dnei I.B., aceasta i-a cerut să elibereze apartamentul pentru a se muta acolo.
109. Potrivit informațiilor furnizate de SFS, în perioada 2015–2023, atât I.B., cât și mama sa, V.A., nu au declarat venituri oficiale. În explicațiile prezentate anterior primei audieri, subiectul a menționat că V.A. activa pe baza unei patente de întreprinzător. În temeiul Legii nr. 93/1998 privind patenta de întreprinzător, deținătorii de patente nu au obligații de raportare financiară sau statistică și nu sunt ținute să țină evidență contabilă. Comisia a analizat acest aspect și a constatat că V.A. a deținut trei patente de întreprinzător în cei trei ani anteriori achiziției imobilului (2015–2018), cu o valabilitate cumulată de 11,5 luni. Comisia a constatat că proprietara formală a apartamentului, I.B., nu a deținut niciodată patentă de întreprinzător.
110. Subiectul a mai declarat că nu avea o relație personală cu I.B. sau cu mama acesteia și a subliniat că situația lor financiară nu îi este imputabilă. A menționat că a părăsit apartamentul în august 2024 și a înregistrat un contract de locațiune pentru un alt imobil în municipiul Cahul, pentru care achită o chirie de 5.000 MDL/lună.
111. Comisia consideră că lipsa veniturilor declarate de către proprietara formală, I.B., și de mama acesteia ridică întrebări rezonabile privind originea fondurilor utilizate pentru achiziționarea apartamentului și condițiile reale în care subiectului i-a fost permisă folosința gratuită a acestuia. În plus, Comisia a identificat mai multe elemente care au generat dubii cu privire la natura relației dintre subiect și persoanele menționate – respectiv o familiaritate îndelungată, stabilită prin interacțiuni comerciale constante, subiectul descriindu-se drept client de lungă durată al mamei proprietarei. Potrivit declarațiilor subiectului, această relație a dus, în cele din urmă, la oferirea folosinței gratuite a apartamentului.
112. Întrucât I.B. nu mai era în viață, Comisia nu a putut să o întrebe de ce i-a oferit subiectului folosința gratuită a apartamentului. De asemenea, nu este clar dacă, înainte de numirea subiectului la Curtea de Apel Comrat, I.B. a oferit acest apartament altor clienți fideli.

113. Cu toate acestea, în baza probelor disponibile, Comisia nu a constatat că subiectul a exercitat o beneficiere efectivă asupra apartamentului. Cu alte cuvinte, Comisia nu a putut concluziona că subiectul a utilizat bunul imobil în mod neîngrădit, într-o manieră echivalentă cu dreptul de proprietate – în special având în vedere faptul că, în cele din urmă, a părăsit apartamentul.

2. Evaluarea averii inexplicabile identificate (2012, 2013, 2015 și 2017)

2.1 Cheltuieli cotidiene și componența gospodăriei

114. La estimarea cheltuielilor subiectului legate de întreținerea zilnică, conform punctului 3.5 din Anexa la Regulament, Comisia utilizează estimările Biroului Național de Statistică (denumit în continuare „BNS”) privind Cheltuielile de Consum ale Populației (denumite în continuare „CCP”) pentru a cuantifica cheltuielile zilnice (nedeclarate). CCP acoperă cheltuieli precum chiria/bunurile imobile, utilitățile, îmbrăcămintea, transportul, alimentația, medicamentele, aparatele electrocasnice etc.⁴ CCP a fost selectat în special datorită faptului că BNS se bazează pe sondaje privind cheltuielile reale suportate de persoane selectate aleatoriu. În consecință, CCP oferă date fiabile privind cheltuielile zilnice în funcție de profilul demografic, mărimea gospodăriei și amplasarea geografică (urban/rural).

115. Pentru calculul CCP, Comisia a stabilit că gospodăria subiectului a fost compusă din patru persoane în anii 2012, 2013 și 2015 (subiectul, soția sa și doi copii). Pentru anul 2017, întrucât fiica subiectului a locuit temporar în străinătate în cadrul unui program de schimb de studenți, Comisia a calculat

---

⁴ Pentru orice an din perioada 2006–2018, CCP este calculat conform metodologiei disponibilă pe site-ul BNS la acest [link](#). Accesarea acestuia se face din pagina principală a site-ului BNS, urmând pașii (secțiunile): – *Statistici pe domenii – Societate și condiții sociale – Nivelul de trai al populației – Banca de date statistice – Cheltuielile populației – Serii întrerupte – Cheltuielile gospodăriilor (2006–2018, în baza populației stabile) – Cheltuielile de consum ale populației, după destinația cheltuielilor, numărul de copii în gospodărie și mediu, 2006–2018.*

În linkul indicat au fost selectate următoarele variabile: *An – Total cheltuieli de consum – Mediu (Urban/Rural) – Număr de copii (dacă nu sunt copii, se selectează fără copii) – Lei, lunar în medie pe o persoană. Rezultatul generat a fost înmulțit cu numărul membrilor familiei și ulterior înmulțit cu 12 luni calendaristice.*

Pentru orice an din perioada 2019–2022, CCP este calculat conform metodologiei BNS, disponibilă pe site-ul BNS la acest [link](#). Accesarea acestuia se face din pagina principală a site-ului BNS, urmând pașii (secțiunile): – *Statistici pe domenii – Societate și condiții sociale – Nivelul de trai al populației – Banca de date statistice – Cheltuielile populației – Cheltuielile de consum ale populației, după destinația cheltuielilor, numărul de copii în gospodărie și mediu, 2019–2023.*

În linkul indicat au fost selectate următoarele variabile: *An – Total cheltuieli de consum – Mediu (Urban/Rural) – Număr de copii (dacă nu sunt copii, se selectează fără copii) – Lei, lunar în medie pe o persoană. Rezultatul generat a fost înmulțit cu numărul membrilor familiei și ulterior înmulțit cu 12 luni calendaristice.*

CCP în baza unei gospodării de patru persoane în perioada ianuarie–iulie și trei persoane în perioada august–decembrie.

116. În runda a patra de întrebări și în cadrul primei audieri, subiectul a contestat utilizarea valorii CCP stabilite de Comisie în baza datelor BNS. Subiectul a explicat că:
- a) familia sa a beneficiat de un sprijin considerabil în natură – carne, ouă, fructe și legume – din partea socrilor, care dețin o gospodărie agricolă situată la 5 km distanță. Potrivit subiectului, acest sprijin a redus cheltuielile pentru produse alimentare cu aproximativ o treime;
  - b) articolele de îmbrăcăminte și încălțăminte au fost achiziționate din România, la prețuri semnificativ mai mici;
  - c) în anii analizați nu au fost suportate cheltuieli pentru servicii medicale, iar celelalte categorii de cheltuieli ar fi fost menținute la un nivel minim.
117. Comisia notează că a examinat anterior argumente similare (a se vedea *Irina Iacub*, Raport din 2 aprilie 2024, §§ 67–80). Acest raport a fost acceptat de Consiliul Superior al Magistraturii. Prin Decizia motivată din 16 august 2024, Curtea Supremă de Justiție a menținut constatările Consiliului și, implicit, pe cele ale Comisiei.
118. Metodologia BNS definește cheltuielile pentru sănătate ca incluzând costul medicamentelor, dispozitivelor medicale, produselor de igienă și sanitare, precum și plățile pentru servicii medicale și tratamente spitalicești.⁵ Comisia a evaluat acești indicatori presupunând că metodologia BNS se referă la o persoană medie care beneficiază de asigurare medicală publică și că proporția cheltuielilor pentru sănătate stabilită de BNS vizează serviciile care nu sunt acoperite gratuit de stat.
119. Totodată, Curtea Supremă de Justiție a subliniat că nu se poate pretinde Comisiei să cunoască valoarea bunurilor obținute cu titlu gratuit sau la prețuri semnificativ sub nivelul pieței. Prin urmare, revine persoanei evaluate sarcina de a prezenta o justificare convingătoare pentru reducerea cheltuielilor de consum, ținând cont de cele 12 categorii de cheltuieli utilizate de BNS (Hotărârea din 16 august 2024, cauza *Irina Iacub v. Consiliul Superior al Magistraturii*, § 60). În prezenta cauză, argumentele subiectului privind reducerea anumitor categorii de CCP nu sunt susținute prin raționamente relevante, documente justificative sau cifre clare care să permită calcularea reducerilor propuse. În special, afirmațiile privind cheltuieli reduse pentru

---

⁵ Vezi pct. 3.2.1: [Structura metadatelor](#)

îmbrăcăminte și încălțăminte sunt vagi, de natură generală și se bazează exclusiv pe raționamente subiective. Chiar și presupunând că articolele de îmbrăcăminte și încălțăminte sunt mai ieftine în România, astfel de achiziții ar implica cheltuieli suplimentare legate de transport, întreținerea vehiculului, eventual asigurare medicală de călătorie, mese și alte costuri conexe, pe care subiectul nu le-a luat în considerare.

120. Având în vedere susținerea subiectului potrivit căreia nu ar fi suportat cheltuieli pentru anumite categorii de CCP, Comisia reiterează că CCP reprezintă un indicator agregat care reflectă tiparele medii de consum la nivelul populației, și nu o listă detaliată de bunuri și servicii adaptată preferințelor fiecărei persoane. Fiecare categorie este inclusă pentru a asigura reprezentativitatea statistică, chiar și în situațiile în care o gospodărie nu consumă anumite bunuri sau servicii.
121. De asemenea, Comisia a demonstrat în raportul citat anterior că cheltuielile calculate în baza metodologiei CCP corespund în mod apropiat cu minimul de existență, indicând astfel că metoda include deja o marjă care reflectă condițiile elementare de trai (*Irina Iacub*, Raport din 2 aprilie 2024, §§ 79).
122. Începând cu anul 2018, subiectul exercită funcția de judecător la Curtea de Apel Comrat (în prezent – Curtea de Apel Sud), deținând anterior funcția de judecător la Judecătoria Cahul. Pe lângă salariul de judecător, subiectul a declarat surse suplimentare de venit, inclusiv din vânzări de bunuri imobile, împrumuturi, donații și facilități de credit *revolving*. Totodată, soția subiectului a deținut o funcție în cadrul „Cahul-Gaz” SRL, înregistrând în anumite perioade venituri anuale care au depășit veniturile subiectului. Prin urmare, venitul gospodăriei subiectului a depășit constant media națională.
123. Doar în anul 2012, veniturile gospodăriei subiectului provenite din salarii și plăți de asigurări sociale au fost sub media națională a veniturilor. Totuși, această situație nu este reprezentativă, întrucât venitul total al gospodăriei, care include și donațiile declarate, precum și alte venituri neregulate, a depășit de asemenea media națională. În unii ani din perioada de evaluare, venitul regulat al gospodăriei – format din salarii, prestații sociale și dobânzi bancare – a fost de până la patru ori mai mare decât media națională calculată de BNS pentru o gospodărie de dimensiuni similare. Iar luând în calcul toate sursele de venit, precum împrumuturile, donațiile și vânzările de bunuri imobile, venitul gospodăriei a atins niveluri de până la 25 de ori mai mari decât media națională. Spre exemplu, în anul 2021, venitul total al gospodăriei subiectului a reprezentat aproximativ 2.558% din media națională, iar în anii 2020 și 2019 raportul a fost de 495% și, respectiv, 427%.

O comparație detaliată, structurată pe ani, este prezentată în tabelul de mai jos.

Anul	Venitul gospodăriei subiectului din salarii și prestații de asigurări sociale <i>(sumele indicate între paranteze includ venitul total, precum donațiile declarate, împrumuturile și alte surse neregulate)</i>	Media anuală potrivit BNS	%
2012	60.615 (71.115)	69.844	87 (102)
2013	94.178 (114.178)	80.784	117 (141)
2014	180.646 (203.160)	74.198	243 (274)
2015	213.778	95.841	223
2016	194.337 (444.337)	92.630	210 (480)
2017	292.069 (332.069)	100.300	291 (331)
2018	361.324	110.884	326
2019	454.999 (551.279)	129.031	353 (427)
2020	544.434 (644.434)	130.158	418 (495)
2021	538.985 (3.867.945)	151.200	356 (2.558)
2022	577.202 (1.237.202)	208.908	276 (592)
2023	710.495 (758.495)	211.954	335

124. În cazul subiectului, o parte semnificativă a veniturilor realizate a fost retrasă în numerar. În cei patru ani în care Comisia a identificat potențială avere inexplicabilă, gospodăria subiectului a avut disponibil în numerar între 64% și 100% din venitul total realizat, iar sumele retrase au depășit nivelul mediu al veniturilor la nivel național. Aceste fonduri nu au fost reportate ca economii în numerar în anii următori, iar valorile retrase au fost mai mari decât CCP, cu excepția anului 2012. Prin urmare, în ceea ce privește anii 2013, 2015 și 2017, nu există dubii privind aplicabilitatea CCP. În ceea ce privește anul 2012, deși suma disponibilă în numerar era sub nivelul CCP, Comisia a reținut aplicarea integrală a acestuia, având în vedere disponibilul de numerar care depășea media veniturilor naționale, precum și alte considerente reflectate în §§ 165–166.

125. Începând cu anul 2018, obiceiurile de consum ale gospodăriei subiectului pentru necesitățile cotidiene pot fi identificate în evidențele bancare, întrucât

atât subiectul, cât și soția acestuia au început să utilizeze mai frecvent cardurile bancare pentru tranzacții zilnice. Astfel, Comisia a putut stabili în mod cert că, începând cu anul 2018, gospodăria subiectului a utilizat cardurile bancare pentru cheltuieli aproximativ echivalente cu valoarea CCP, având în același timp disponibil în numerar de peste două ori valoarea CCP – numerar despre care subiectul a confirmat că a fost de asemenea utilizat pentru cheltuieli zilnice. Până în anul 2023, cheltuielile cotidiene identificate în aceste conturi bancare au depășit de 2,5 ori valoarea CCP, iar sumele de numerar disponibile au rămas semnificative.

126. Comisia admite posibilitatea ca subiectul să fi avut acces la produse din gospodăria agricolă a socrilor. Cu toate acestea, datele din tranzacțiile efectuate prin cardurile bancare ale gospodăriei – prezentate mai sus – indică faptul că nivelul general de consum al gospodăriei a fost, în mod constant, mult peste media națională. Datele identificate în conturile bancare ale subiectului pentru perioada 2018–2020 demonstrează că presupusul sprijin alimentar oferit de gospodăria socrilor nu a condus, în niciun moment, la reducerea consumului zilnic sub valoarea CCP, indiferent de contribuțiile în natură care ar fi fost oferite.
127. Având în vedere veniturile subiectului, care au depășit constant media națională și, în anumite perioade, au fost de mai multe ori mai mari decât aceasta, precum și lipsa unei justificări credibile privind reducerea unor categorii individuale de CCP, disponibilul în numerar și obiceiurile de consum confirmate ale gospodăriei începând cu anul 2018 și până la sfârșitul perioadei de evaluare, Comisia nu identifică motive care să justifice o abatere de la metodologia aplicată. În consecință, Comisia va menține aplicarea integrală a valorilor CCP în calculul său pentru anii în care a fost identificată avere inexplicabilă.

2.2 *Primirea unor pretinse donații nedeclarate*

128. În prima rundă de întrebări, subiectul a declarat că a primit suma de 25.000 MDL în anul 2012, sub formă de donații, cu ocazia botezului fiului său. În a doua rundă de întrebări, subiectul a precizat că, în afară de slujba religioasă propriu-zisă, nu a fost organizat niciun eveniment festiv. În runda a patra de întrebări, subiectul a explicat că familia sa este una religioasă, iar ceremonia botezului reprezintă o tradiție esențială. Acesta a mai menționat că, potrivit practicii obișnuite, oaspeții – inclusiv bunicii copilului – au oferit daruri în bani. În explicațiile scrise transmise anterior primei audieri, subiectul a prezentat două declarații semnate de persoane care au afirmat că au participat la eveniment și au oferit cadouri.

129. De asemenea, în prima rundă de întrebări, subiectul a declarat că deținea economii în numerar în sumă de 30.000 MDL la sfârșitul anului 2014. A atribuit această sumă unui cadou aniversar în valoare de 20.000 MDL oferit de către părinții săi și de către socri, iar diferența ar fi provenit din veniturile gospodăriei înregistrate în anul 2014. Subiectul a mai menționat că, în anul 2015, soția sa ar fi primit un cadou în valoare de 500 EUR de la părinții ei, cu ocazia zilei de naștere.
130. Cu toate acestea, niciuna dintre aceste sume nu a fost declarată în calitate de venit în declarațiile anuale de avere și interese personale depuse de subiect la Comisia Națională de Integritate (CNI), în conformitate cu Legea nr. 1264/2002. În acest sens, Comisia reține următoarele:
- a) Potrivit Legii nr. 1264/2002, subiectul avea obligația de a declara toate veniturile. Termenul „venit”, astfel cum este definit la articolul 2 din Legea nr. 133/2016, include orice beneficiu financiar, indiferent de sursa de proveniență, obținut de subiectul declarării sau de membrii familiei acestuia. Prin urmare, originea fondurilor – fie din muncă, moștenire, donație sau sprijin din partea familiei – era irelevantă în ceea ce privește obligația de declarare;
  - b) Legea nr. 1264/2002 nu prevedea nicio excepție de la obligația de declarare, inclusiv în cazul cadourilor primite de la rude apropiate;
  - c) Formularul oficial de declarație includea secțiuni distincte pentru „venituri din donații” și „alte venituri”. Astfel, indiferent de interpretarea juridică sau convingerea personală a subiectului, orice beneficiu financiar primit trebuia declarat în mod corespunzător.
131. Comisia constată că subiectul nu a declarat sumele primite în anii 2012, 2014 și 2015 – fie ca donații primite cu ocazia botezului fiului său, fie ca daruri din partea familiei – în pofida obligației exprese prevăzute de Legea nr. 1264/2002 de a declara orice majorare a patrimoniului, indiferent de sursă. Această omisiune este deosebit de relevantă în contextul în care subiectul a declarat alte donații în anii următori (2016, 2020 și 2022), astfel cum a fost detaliat mai sus în secțiunea privind elementele cu caracter atenuant, ceea ce ridică dubii cu privire la caracterul consecvent și complet al raportării anterioare.
132. Întrebat în cadrul primei audieri de ce anumite donații au fost declarate, iar altele nu, subiectul nu a furnizat nicio justificare rezonabilă sau fundamentată juridic. În cadrul primei audieri în fața Comisiei, subiectul a sugerat că aceste donații mai mici nu au fost declarate deoarece nu a realizat că sumele relativ modeste (în comparație cu cele declarate în anii următori)

trebuie totuși declarate. Totuși, subiectul a afirmat explicit că valoarea donației nu constituie un argument pentru omisiunea declarării.

133. Deși subiectul a prezentat declarații semnate de două persoane care confirmă participarea la botez și oferirea unor daruri, aceste documente retrospective nu susțin în mod suficient fiabilitatea sau trasabilitatea fondurilor în cauză.
134. În plus, în cazul cadourilor ceremoniale, acceptarea acestor surse de venit ca atare, fără a lua în considerare cheltuielile obișnuite aferente unor astfel de evenimente – inclusiv eventuale daruri reciproce oferite de subiect în contexte similare – ar distorsiona evaluarea financiară. Natura intrinsec neverificabilă a acestor tranzacții le face nesigure în calitate de surse financiare relevante și nu pot sta la baza justificării unui dezechilibru negativ între fluxurile financiare ale subiectului.
135. Având în vedere caracterul incoerent al declarațiilor subiectului, lipsa documentelor aferente perioadei când au avut loc evenimentele și absența unei justificări coerente pentru tratamentul diferențiat al unor surse de venit comparabile, Comisia constată că aceste sume nu pot fi acceptate drept venituri sau economii legitime. În consecință, Comisia exclude din calcul suma de 25.000 MDL ca venit pentru anul 2012, suma de 20.000 MDL ca economii la sfârșitul anului 2014 și suma de 500 EUR ca venit pentru anul 2015.

2.3 Beneficierea efectivă a vehiculului Lexus CT200H, a/f 2012

136. În declarația pe cinci ani, subiectul a indicat că beneficiază, începând cu anul 2023, cu titlu gratuit, de dreptul de folosință asupra unui vehicul marca Lexus CT200H, a/f 2012, aflat în proprietatea soacrei sale, T.C., din data de 20 noiembrie 2017. Potrivit informațiilor disponibile Comisiei, vehiculul a fost achiziționat pentru suma de 250.000 MDL, la care s-au adăugat 18.910 MDL achitați cu titlu de taxe vamale. În prima rundă de întrebări, subiectul a declarat că, pentru a finanța achiziția vehiculului, socrii săi au utilizat fonduri oferite de cumnatul său, I.B., într-o perioadă de timp nedefinită.
137. În a doua rundă de întrebări, subiectul a declarat următoarele:
- a) La data de 1 februarie 2017, socrul său a fost diagnosticat cu o maladie care i-ar fi putut afecta capacitatea de a conduce și pentru care a început tratamentul;
  - b) Având în vedere caracteristicile tehnice ale vehiculului (cutie automată, asistență la parcare, sensibilitate a frânelor etc.), acesta a fost selectat în mod special pentru a răspunde necesităților cauzate de respectiva afecțiune;

- c) Aproximativ șase luni după diagnostic, starea de sănătate a socrului s-a ameliorat, inclusiv în ceea ce privește funcțiile motorii, însă acesta a continuat să întâmpine dificultăți la volan;
  - d) Soția subiectului a utilizat în mod regulat vehiculul pentru a-și transporta părinții la consultații medicale în municipiul Chișinău;
  - e) Vehiculul a fost înregistrat pe numele soacrei subiectului pentru a limita accesul direct al socrului la utilizarea acestuia.
138. În a treia rundă de întrebări, subiectul a declarat că vehiculul nu s-a aflat în posesia regulată și constantă a soției sale. Acesta a mai susținut că niciun membru al familiei nu a utilizat vehiculul în mod consecvent. Potrivit subiectului, socrul său a condus vehiculul doar ocazional, „cu scop de testare”, și nu a fost inclus ca beneficiar în polițele RCAI, întrucât a ales să nu conducă autoturismul.
139. Subiectul a mai afirmat că socrul său a considerat vehiculul nepotrivit pentru mediul rural și, în schimb, a utilizat un Renault Scenic înregistrat pe numele celeilalte fiice. În explicațiile scrise transmise Comisiei după prima audiere, la data de 7 iulie 2025, subiectul a precizat că soția sa „a preluat rolul de conducător principal al acestui vehicul, conducându-l în interesul părinților săi, ceea ce creează percepția de beneficiar efectiv”.
140. În pofida declarațiilor subiectului, Comisia a identificat mai mulți indicatori care sugerează utilizarea efectivă și controlul vehiculului de către subiect și gospodăria acestuia:
- a) Potrivit evidențelor privind polițele RCAI, în perioada 20 noiembrie 2017 – 19 noiembrie 2018, soacra subiectului a fost indicată ca beneficiar principal (cu un număr nelimitat de utilizatori). În perioada 22 noiembrie 2018 – 21 noiembrie 2021, atât subiectul, cât și soția acestuia au fost înscrși ca beneficiari secundari, iar soacra subiectului a rămas beneficiar principal (cu un număr limitat de utilizatori). Între 22 noiembrie 2021 și 21 noiembrie 2023, soția subiectului a devenit beneficiarul principal, subiectul menținându-se ca beneficiar secundar (cu un număr limitat de utilizatori). Începând cu data de 22 noiembrie 2023, soția subiectului figurează ca unic beneficiar asigurat (cu un număr nelimitat de utilizatori).
  - b) Deși în anumite perioade ale polițelor RCAI soacra subiectului figura ca titular formal, aceasta nu deținea permis de conducere și, prin urmare, nu putea legal să conducă vehiculul. Polițele RCAI sunt concepute pentru a acoperi persoanele care conduc efectiv vehiculul. Indicarea sa drept

beneficiar principal apare ca fiind de ordin formal și nu reflectă utilizarea reală a vehiculului.

c) Potrivit datelor furnizate de Agenția Națională Transport Auto (ANTA), soacra subiectului a efectuat și achitat inspecția tehnică periodică a vehiculului Lexus CT200H doar în două ocazii: noiembrie 2017 și martie 2024. Având în vedere lipsa permisului de conducere, nu este clar cine a însoțit-o în aceste ocazii. În toate celelalte cazuri din perioada de evaluare, inspecțiile tehnice au fost efectuate și achitate fie de către subiect, fie de către soția acestuia.

d) Potrivit datelor furnizate de ANTA, vehiculul a fost utilizat pentru o distanță totală de aproximativ 36.500 km din momentul achiziției și până la sfârșitul anului 2023. Având în vedere că doar subiectul și soția acestuia dețineau permis de conducere valabil și figurau ca persoane asigurate pentru vehicul, rezultă că doar aceștia puteau fi utilizatorii efectivi ai vehiculului pentru parcurgerea unei asemenea distanțe. Conform datelor ANTA, kilometrajul anual indică o medie de deplasare cuprinsă între 319 și 725 km pe lună. În cadrul primei audieri, subiectul a declarat că soția sa își transporta tatăl la Chișinău din municipiul Cahul – uneori de două ori pe săptămână – însă nu a prezentat documente justificative în acest sens. Comisia admite că soția subiectului ar fi putut transporta tatăl la spital. Totuși, în lipsa unor documente care să coroboreze aceste afirmații și având în vedere ansamblul circumstanțelor descrise în prezentul paragraf, nu se poate concluziona că vehiculul a fost utilizat exclusiv – sau chiar în principal – în scopul declarat. Distanțele medii lunare înregistrate pot fi explicate la fel de bine printr-o utilizare personală a vehiculului de către soția subiectului.

e) Acest vehicul a fost achiziționat aproximativ în aceeași perioadă în care subiectul se afla în procedura de promovare la Curtea de Apel Comrat, aflată la o distanță de aproximativ 82 km de reședința familiei din municipiul Cahul. Subiectul a fost numit în funcție la Curtea de Apel Comrat la data de 19 septembrie 2018, însă, potrivit Hotărârii CSM nr. 846/37 din 19 decembrie 2017, candidatura sa fusese deja înaintată Colegiului pentru selecția și cariera judecătorilor, în vederea desfășurării procedurii de promovare, cu mult înainte de numirea propriu-zisă. La sfârșitul anului 2017, gospodăria subiectului deținea formal un singur vehicul. Subiectul utiliza acel vehicul atât în Comrat, cât și pentru deplasările săptămânale către Cahul. În acest context, odată cu apariția vehiculului Lexus CT200H, rezultă că soția subiectului a dobândit, în fapt, un mijloc de transport propriu. Această ipoteză este susținută de faptul că cei doi copii ai subiectului au rămas în municipiul Cahul împreună cu soția acestuia, potrivit propriilor declarații.

Prin urmare, această succesiune de evenimente sugerează că vehiculul Lexus CT200H ar fi putut fi achiziționat pentru a acoperi necesitățile de mobilitate ale familiei generate de absența subiectului din municipiul Cahul pe durata săptămânii de lucru.

f) Deși subiectul a susținut că vehiculul a fost achiziționat pentru a fi utilizat de socrul său și a fost ales pentru caracteristicile sale de accesibilitate, datele disponibile indică faptul că acesta nu a utilizat vehiculul. Dacă ar fi făcut-o, ar fi fost, în mod rezonabil, inclus ca șofer asigurat – în special după ameliorarea stării sale de sănătate. Mai mult, Comisia a constatat că socrul subiectului a deținut și a utilizat alte vehicule atât în perioada relevantă, cât și ulterior:

- În perioada decembrie 2014 – decembrie 2017 și din nou în perioada decembrie 2019 – noiembrie 2024, acesta a fost conducătorul auto principal asigurat pentru un Renault Megane Scenic, an fabricație 1998, înregistrat pe numele fiicei sale – soția lui I.B.;
- În perioada decembrie 2017 – decembrie 2019, acesta a fost, de asemenea, conducătorul auto principal asigurat pentru un Opel Combo, an fabricație 1995, vehicul pe care l-a deținut din anul 2006 până în anul 2024;
- Începând cu luna iulie 2024, socrul subiectului este proprietarul și conducătorul auto asigurat al unui vehicul marca Dacia Logan, an fabricație 2019. Cu două luni înainte de achiziționarea acestui vehicul, acesta a vândut două terenuri cu o suprafață totală de 2,28 ha.

g) Este de remarcat faptul că subiectul a început să declare deținerea vehiculului Lexus CT200H abia în declarația anuală pentru anul 2023, depusă în anul 2024, indicând că dreptul de folosință a fost dobândit în acel an. Subiectul nu a declarat acest vehicul pentru perioada 2017–2022, în pofida propriei recunoașteri că soția sa l-a utilizat în mod constant și că acesta s-a aflat permanent în posesia acesteia – aspecte care ar fi impus obligativitatea declarării. Această declarație întârziată, coroborată cu ceilalți indicatori care sugerează utilizarea și controlul permanent al vehiculului de către subiect și gospodăria sa cu mult înainte de anul 2023, ridică suspiciuni cu privire la o posibilă tentativă de a ascunde informații relevante față de autorități. Totuși, în prezenta cauză, omisiunea declarării nu este tratată ca o abatere separată, ci este analizată ca un element integrat în evaluarea financiară mai largă privind averea inexplicabilă. Într-adevăr, potrivit art. 4 alin. (1) lit. g) din Legea nr. 133/2016, subiecții declarării au obligația de a include în declarațiile de avere toate bunurile pentru care ei, membrii

familiei sau concubinii au calitatea de beneficiari efectivi. Prin urmare, tratarea omisiunii de a declara calitatea de beneficiar efectiv ca o încălcare de sine stătătoare ar fi redundantă în contextul actual.

141. Explicațiile oferite de subiect cu privire la achiziționarea și utilizarea acestui vehicul sunt contradictorii. Subiectul a declarat că vehiculul a fost achiziționat pentru a fi utilizat de către socrul său, însă acesta ar fi ales să nu îl folosească. Vehiculul a rămas în posesia soției subiectului, care l-ar fi folosit ocazional pentru a-și transporta tatăl la Chișinău pentru tratament. În a treia rundă de întrebări, subiectul a explicat că soția sa ar fi folosit vehiculul doar când era necesar, iar ulterior îl returna părinților săi. Totuși, niciun membru al gospodăriei părinților acesteia nu părea interesat să utilizeze vehiculul și, de altfel, nu era nici asigurat pentru riscuri rutiere care să permită folosirea acestuia în condiții de legalitate și siguranță. În cele din urmă, subiectul a susținut că socrii săi au achiziționat acest vehicul, utilizând o parte semnificativă din veniturile lor disponibile, au constatat că nu li se potrivea, iar apoi au permis pur și simplu ca fiica lor să păstreze vehiculul, cu înțelegerea că aceasta se va ocupa de transportul ocazional al părinților pentru tratamente medicale. Caracterul contradictoriu al explicațiilor referitoare la scopul, utilizarea și alocarea ulterioară a vehiculului afectează credibilitatea generală a relatării subiectului.
142. Ulterioare neconcordanțe au rezultat în urma audierii cumnatului subiectului. Acesta a declarat că, începând cu anul 2012, a oferit sprijin financiar părinților săi sub formă de numerar. Potrivit declarațiilor sale, înainte de vizitele efectuate în Republica Moldova, obișnuia să retragă bani în numerar din bănci din Regatul Unit pentru a-i avea la dispoziție pe durata șederii. Sumele rămase după încheierea vizitei ar fi fost lăsate părinților, cel mai des înmânate soacrei subiectului.
143. Potrivit declarațiilor, aceste sume ar fi variat între 100 și 2.000 GBP pe an, cu o excepție în care ar fi fost transmisă suma de 3.500 GBP. Ulterior, în anul 2017, după ce socrul subiectului ar fi fost diagnosticat cu o afecțiune, familia cumnatului a decis să le ofere părinților un „cadou” surpriză – un vehicul mai confortabil. Întrebat dacă a participat la identificarea modelului de autoturism (minutul 11:50 din înregistrarea audierii), cumnatul subiectului a declarat că nu a fost implicat. Acesta a precizat că a avut o singură cerință – ca vehiculul să fie dotat cu cutie de viteze automată – iar, în urma consultărilor cu subiectul și cu soția acestuia, au convenit că un Lexus CT200H este o opțiune potrivită. Cumnatul subiectului a mai afirmat că decizia privind modelul a fost luată în principal de „cele două surori”, respectiv soția subiectului și sora acesteia (minutul 14:10 din înregistrare).

De asemenea, a menționat că, cel mai probabil, subiectul a fost cel care a comunicat cu vânzătorul vehiculului (minutul 14:55 din înregistrare).

144. Această explicație este lipsită de claritate. Subiectul a declarat în mod constant – iar cumnatul a confirmat – că o parte din fondurile oferite anterior cu titlu de sprijin financiar ar fi fost utilizate pentru achiziționarea vehiculului. Aceasta implică faptul că o parte din numerarul anterior transmis soacrei i-ar fi fost luat și, adăugându-se o contribuție suplimentară, ar fi fost achiziționat vehiculul Lexus CT200H.
145. Raționamentul devine și mai puțin coerent în condițiile în care socrul subiectului ar fi considerat vehiculul nepotrivit încă din primele luni de la achiziție, însă acesta nu a fost niciodată vândut. Cu alte cuvinte, cumnatul subiectului ar fi oferit cadou un vehicul socrului – parțial finanțat din fonduri deja oferite anterior ca sprijin – care nu i-a fost pe plac beneficiarului, și care a fost, în schimb, utilizat exclusiv de către soția subiectului. Declarațiile lui I.B. indică, de altfel, că soția subiectului a fost implicată activ în procesul de selecție a vehiculului.
146. Dubiile Comisiei sunt amplificate de faptul că vehiculul Lexus CT200H nu a fost înstrăinat în niciun moment între anul 2017 și prezent, chiar și după ce socrul subiectului ar fi refuzat să îl utilizeze. Potrivit relatării cumnatului, acesta din urmă a achiziționat ulterior, în anul 2024, un vehicul marca Dacia Logan, an fabricație 2019, utilizând veniturile obținute din vânzarea a două terenuri agricole.
147. Dacă intenția inițială ar fi fost într-adevăr de a-i oferi socrului un vehicul mai adecvat, rămâne neclar de ce un alt vehicul nu a fost achiziționat mai devreme, eventual din vânzarea Lexus-ului, însă abia în 2024, utilizând veniturile obținute din vânzarea terenurilor.
148. După prima audiere, la data de 2 iulie 2025, subiectul a prezentat o declarație semnată de I.B. și autentificată de un notar din Regatul Unit, prin care acesta afirma că, în perioada 2014–2017, a oferit socrilor săi un sprijin financiar care depășește suma de 10.000 GBP. I.B. a mai declarat că oferă în continuare un astfel de sprijin. Totuși, în a treia rundă de întrebări, subiectul a indicat că nu pot fi prezentate extrase bancare justificative, invocând politica băncii lui I.B. din Regatul Unit privind păstrarea documentelor pe o perioadă de cel mult șapte ani. I.B. a reiterat același argument în declarația sa transmisă Comisiei.
149. În cadrul audierii, cumnatul subiectului a informat Comisia despre intenția de a prezenta extrase bancare care să ateste sprijinul financiar acordat, imediat ce acestea vor fi obținute. Acesta a menționat că prezentarea

documentelor ar putea avea loc în câteva zile de la audiere. Până în prezent, Comisia nu a primit niciun document bancar aferent ultimilor șapte ani sau unei perioade mai îndelungate.

150. În ceea ce privește sprijinul financiar acordat de I.B. socrilor săi, Comisia nu contestă această posibilitate, însă constată că acest sprijin are o relevanță limitată în raport cu achiziționarea vehiculului Lexus CT200H. Comisia nu contestă în mod necesar nici capacitatea financiară a socrilor subiectului de a achiziționa, în mod teoretic, acest vehicul – fie din surse proprii, fie cu sprijin financiar din partea ginerelui aflat în Regatul Unit. Totuși, dubiile Comisiei vizează posesia continuă și exercitarea *de facto* a controlului asupra acestui vehicul de către gospodăria subiectului încă de la momentul achiziției – concluzie care rezultă în mod logic și inevitabil din explicațiile furnizate de subiect. Deși este, în mod abstract, posibil ca socrii subiectului, cu sprijinul lui I.B., să fi achiziționat acest vehicul, această achiziție ar fi reprezentat, în orice caz, o investiție majoră, presupunând utilizarea unei părți considerabile din veniturile lor disponibile, într-un moment în care socrul subiectului fusese recent diagnosticat cu o afecțiune severă. Într-un asemenea context – și având în vedere că o astfel de afecțiune ar fi justificat, în mod rezonabil, o atitudine prudentă în privința cheltuielilor discreționare – plauzibilitatea achiziției vehiculului în cauză, mai ales în condițiile în care acesta nu a fost utilizat de către persoana pentru care pretins fusese achiziționat, este diminuată.
151. În conformitate cu practica sa anterioară, având în vedere că Legea nr. 252/2023 nu conține o definiție a termenului „beneficiere efectivă”, Comisia a aplicat, prin analogie, cea mai apropiată definiție relevantă – respectiv noțiunea de „beneficiar efectiv” prevăzută la art. 2 din Legea nr. 133/2016 (a se vedea: *Anatolie Țurcan*, Raport din 14 mai 2024, § 46), înțeleasă ca fiind persoana care exercită control asupra unui bun deținut formal de o altă persoană.
152. În temeiul ansamblului de probe și al raționamentului expus anterior, Comisia concluzionează că gospodăria subiectului a exercitat control efectiv și utilizare constantă asupra vehiculului Lexus CT200H încă de la momentul achiziției, ceea ce echivalează cu beneficiul efectiv asupra bunului, în sensul definiției menționate. Această concluzie este susținută de înregistrările constante în polițele RCAI în care subiectul și soția sa figurează drept beneficiari, de lipsa permisului de conducere în cazul proprietății formale (soacra subiectului), precum și de absența oricărei dovezi concrete privind utilizarea vehiculului de către presupusul beneficiar real – socrul subiectului. Mai mult, justificarea declarată pentru achiziția vehiculului –

facilitarea transportului socrului – este infirmată de faptul că acesta a continuat să dețină și să utilizeze alte vehicule, precum și de absența lui din calitatea de conducător asigurat în cadrul polițelor RCAI pentru vehiculul Lexus CT200H.

153. Prin urmare, Comisia reține că gospodăria subiectului a fost beneficiarul efectiv al vehiculului Lexus CT200H. În consecință, Comisia include costul de achiziție al acestui vehicul în fluxul financiar de ieșire al gospodăriei subiectului aferent anului relevant.

2.4 *Averea inexplicabilă pe ani*

154. **Averea nejustificată pentru anul 2012.** Potrivit răspunsului subiectului la prima rundă de întrebări, acesta nu deținea economii în numerar la sfârșitul anului 2011, întrucât a declarat că, în anul 2012, gospodăria sa a utilizat veniturile disponibile obținute în acel an pentru acoperirea cheltuielilor curente. De asemenea, Comisia nu a identificat economii bancare disponibile gospodăriei subiectului provenind din anul 2011. În consecință, Comisia nu a reținut existența unor fonduri din anul 2011 care ar fi contribuit la fluxul financiar de intrare al subiectului în anul 2012.⁶
155. Conform datelor furnizate de SFS, în anul 2012, subiectul a obținut venituri nete în sumă de 53.811 MDL de la Judecătoria Cahul. Soția subiectului a primit o indemnizație pentru concediul de maternitate în cuantum de 6.804 MDL.
156. Pe baza datelor obținute de la Biroul de Credit, a explicațiilor oferite de subiect în prima rundă de întrebări și a extraselor bancare prezentate, Comisia a stabilit că subiectul a beneficiat de suma de 10.500 MDL în cadrul unui contract de credit de tip *revolving*, aferent contului MAIB nr. ****065. Această sumă a fost inclusă în fluxurile financiare de intrare ale subiectului.
157. În prima rundă de întrebări, subiectul a lăsat să se înțeleagă că ar fi primit suma de 20.000 MDL în anul 2012 prin intermediul unui cont MAIB. Totuși, datele furnizate de Biroul de Credit arată că, deși linia de credit în cuantum de 20.000 MDL a fost aprobată, subiectul a utilizat-o doar parțial. Extrasul

---

⁶ Potrivit Anexei la Regulament, economiile (inclusiv cele în numerar) au o dublă natură. La începutul perioadei, acestea sunt considerate flux financiar de intrare. La sfârșitul perioadei, ele sunt tratate drept flux financiar de ieșire. Fluxul financiar de ieșire reprezentat de economiile disponibile la sfârșitul anului (sau al altei perioade) este echivalent cu fluxul financiar de intrare reprezentat de economiile de la începutul anului următor (sau al altei perioade). Din rațiuni de concizie, în anii următori, Comisia nu va mai face trimitere la Anexa Regulamentului atunci când se referă la economiile provenite din anul precedent.

bancar aferent contului MAIB nr. *065, transmis în cadrul primei runde de întrebări, confirmă retragerea sumei de 10.500 MDL în anul 2012 și a unei sume suplimentare de 8.500 MDL în anul 2013 în baza aceleiași facilități de credit.

158. Deși subiectul deținea și alte contracte active de tip linie de credit în anul 2012, atât cu MAIB, cât și cu Energbank, nu există indicii că sumele au fost efectiv debursate în baza acestor contracte, cu excepția sumelor obținute prin contul MAIB nr. *065, menționat anterior.
159. Din cele expuse mai sus, Comisia reține că gospodăria subiectului a înregistrat, în anul 2012, fluxuri financiare de intrare în cuantum de 71.115 MDL.
160. Conform informațiilor furnizate de Donaris Grup, subiectul a contractat o poliță de asigurare obligatorie externă (în continuare, „RCAE”) pentru un vehicul Renault Megane, an fabricație 2004, cu valabilitate pentru perioada 18 noiembrie 2012 – 17 noiembrie 2013. Prima achitată pentru această poliță a fost de 6.874,66 MDL. Având în vedere că această cheltuială nu este inclusă în cadrul cheltuielilor esențiale reflectate prin CCP, suma este atribuită fluxului financiar de ieșire al subiectului pentru anul 2012.
161. În prima rundă de întrebări, subiectul a declarat că a suportat cheltuieli de întreținere a vehiculului (Renault Megane, an fabricație 2004) de până la 3.000 MDL pe an. Întrebarea se referea în mod specific la cheltuieli precum schimburi de ulei, înlocuiri de anvelope, reparații și alte costuri similar
162. În plus, Comisia a identificat cheltuieli aferente în valoare de 1.137 MDL, constând în inspecții tehnice, RCAI, polițe RCAE de scurtă durată și taxe de drum. Comisia nu a identificat cheltuieli pentru combustibil în acest an, întrucât datele furnizate de ANTA sunt disponibile doar începând cu anul 2014.
163. Deși cheltuielile de întreținere declarate de subiect ar putea fi tratate ca fiind distincte de CCP — în special având în vedere utilizarea vehiculului (e.g. în România, dat fiind contractul RCAE) și lipsa unor cheltuieli identificate pentru combustibil — suma declarată are un caracter estimativ. Pentru a evita eventualele duble contabilizări, Comisia a decis să nu includă aceste cheltuieli separat în Tabelul fluxurilor financiare pentru anul 2012.
164. Pe baza datelor obținute de la Biroul de Credit, a explicațiilor oferite de subiect în prima rundă de întrebări și a extraselor bancare relevante transmise, Comisia a stabilit că subiectul a rambursat, în anul 2012, un total de 35.238 MDL în cadrul unor contracte de credit de tip linie de credit:

- a) Potrivit unei confirmări emise de Energbank, subiectul a rambursat, în anul 2012, suma de 15.670 MDL aferentă unui credit de 20.000 MDL contractat în anul 2011;
- b) În baza extrasului de cont aferent contului MAIB nr. *703, Comisia a constatat că subiectul a rambursat suma de 19.468 MDL în anul 2012, în cadrul unui contract de credit *revolving* de 20.000 MDL contractat în anul 2011;
- c) În baza extrasului de cont MAIB nr. *065, Comisia a identificat o rambursare suplimentară în cuantum de 100 MDL în anul 2012, aferentă unui contract de credit *revolving* contractat în același an.
165. Potrivit datelor furnizate de BNS, valoarea CCP pentru o gospodărie compusă din doi adulți și doi copii a fost, în anul 2012, de 74.654 MDL (calculată ca 1.555,3 MDL per persoană × 12 luni × 4 persoane). În acest sens, Comisia reține concluziile formulate de Curtea Supremă de Justiție în Hotărârea din 16 august 2024, pronunțată în cauza *Rodica Chirtoacă v. CSM*. Curtea a observat că sursele din care un judecător poate obține venituri sunt limitate prin lege. Prin urmare, poate fi nerezonabil să i se pretindă unui judecător să demonstreze că dispune de venituri suficiente pentru acoperirea cheltuielilor de consum în situațiile în care venitul total al familiei este inferior mediei cheltuielilor de consum ale populației, iar partenerul de viață nu poate obține venituri sau nu poate obține venituri mai mari.
166. În speță, venitul total din salarii și contribuții de asigurări sociale obținut de subiect și de soția acestuia a fost de 60.615 MDL, cu 14.039 MDL mai puțin decât valoarea estimată a CCP. Deși Comisia recunoaște observațiile formulate de Curtea Supremă de Justiție, aceasta nu le consideră aplicabile în cauza de față:
- a) În acest sens, subiectul a contractat, în anul 2012, două polițe RCAE pe termen scurt (24 august – 7 septembrie și 23 octombrie – 6 noiembrie). În același an, gospodăria subiectului a încheiat o poliță RCAE valabilă pentru un an întreg (18 noiembrie 2012 – 17 noiembrie 2013), destinată călătoriilor internaționale cu automobilul. În cadrul celei de-a treia runde de întrebări, subiectul a explicat că polițele au fost contractate în contextul deplasărilor regulate în România pentru efectuarea de cumpărături, întrucât cel mai apropiat oraș românesc important era mai aproape decât municipiul Chișinău. Comisia admite că aceste deplasări regulate pot implica cheltuieli de consum suplimentare, care nu sunt reflectate în cheltuielile esențiale acoperite de CCP.

- b) Subiectul a avut acces la numerar disponibil care depășea valoarea CCP, retrăgând sau primind în numerar suma de 60.784 MDL din salarii și contribuții sociale, precum și suma de 10.500 MDL dintr-un credit *revolving*. Valoarea rezultată, de 71.284 MDL, depășește venitul mediu național.
- c) Din aceste considerente, Comisia nu identifică temei pentru ajustarea sau reducerea valorii standard a CCP. Prin urmare, valoarea integrală a CCP aferentă anului 2012 rămâne aplicabilă ca flux financiar de ieșire al subiectului.
167. În răspunsul oferit în prima rundă de întrebări, subiectul nu a indicat existența unor economii în numerar la sfârșitul anului 2012. De asemenea, Comisia nu a identificat existența unor economii bancare în această perioadă. Prin urmare, nu s-a luat în calcul nicio sumă reprezentând economii care să contribuie la fluxurile financiare de ieșire ale subiectului pentru anul 2012.
168. În baza informațiilor analizate, Comisia concluzionează că gospodăria subiectului a înregistrat fluxuri financiare de ieșire în cuantum total de 116.766 MDL în anul 2012.
169. În consecință, fluxurile financiare de ieșire ale subiectului pentru anul 2012 par să fi depășit fluxurile de intrare cu 45.651 MDL.

Tabelul fluxurilor financiare pentru anul 2012

Fluxuri financiare de intrare, MDL		Fluxuri financiare de ieșire, MDL	
Salariu – Judecătoria Cahul	53.811	RCAE (valabilitate 1 an)	6.874
Asigurări sociale	6.804	Rambursare linii de credit	35.238
Linie de credit	10.500	CCP	74.654
Total	+71.115		-116.766
Diferența		-45.651	

170. **Avere inexplicabilă pentru anul 2013.** Conform răspunsului oferit de subiect în prima rundă de întrebări și constatările Comisiei, gospodăria subiectului nu dispunea de economii în numerar sau în conturi bancare la sfârșitul anului 2012. Prin urmare, nu au existat fonduri reportate care să contribuie la fluxurile financiare de intrare ale gospodăriei pentru anul 2013.
171. Potrivit datelor SFS, în anul 2013, subiectul a obținut un venit net de 71.816 MDL de la Judecătoria Cahul. Soția subiectului a beneficiat de 5.103 MDL cu

titlu de indemnizație de maternitate, 15.154 MDL venit net de la „Cahul-Gaz” și 2.105 MDL de la „Silva-Sud Cahul”.

172. Pe baza datelor furnizate de Biroul de Credit, a explicațiilor subiectului din prima rundă de întrebări (R1Î17) și a extraselor bancare transmise, Comisia a constatat că subiectul a avut acces la suma de 20.000 MDL prin facilități de credit revolving aferente conturilor MAIB nr. ***065 și ***665. Aceste sume au fost incluse în fluxurile financiare de intrare ale subiectului pentru anul 2013.
173. La modul concret, datele din Biroul de Credit indică faptul că subiectului i s-a acordat o linie de credit de până la 20.000 MDL în anul 2013, dar a utilizat doar parțial această sumă. Extrasul de cont aferent contului MAIB nr. ***065 confirmă retragerea în numerar a sumei de 8.500 MDL în cadrul acestei facilități în anul 2013.
174. De asemenea, Biroul de Credit indică faptul că subiectul a beneficiat, în 2013, de o linie de credit suplimentară de până la 49.000 MDL. Subiectul a accesat doar parțial această sumă, retrăgând 11.500 MDL în numerar din contul MAIB nr. *665.
175. În baza celor expuse mai sus, Comisia reține că gospodăria subiectului a avut, în anul 2013, fluxuri financiare de intrare în valoare totală de 114.178 MDL.
176. Potrivit informațiilor furnizate de Donaris Grup, subiectul a contractat o poliță RCAE pentru un autoturism marca Renault Megane, anul fabricației 2004, valabilă în perioada 24 iulie 2014 – 23 iulie 2015. Prima de asigurare achitată pentru această poliță a fost de 8.089,35 MDL. Întrucât această cheltuială reprezintă o ieșire financiară atipică, care nu este inclusă în CCP, ea a fost atribuită fluxurilor financiare de ieșire ale subiectului pentru anul 2013.
177. În prima rundă de întrebări, subiectul a declarat, de asemenea, cheltuieli anuale de întreținere a vehiculului de până la 3.000 MDL pentru Renault Megane, a/f 2004, în perioada 2012–2015. După cum s-a menționat și în contextul anului 2012, Comisia a identificat suplimentar cheltuieli în sumă de 1.153 MDL pentru inspecții tehnice anuale obligatorii, RCAI, polițe RCAE pe termen scurt și taxe de drum. Având în vedere că categoria „transport” din CCP pentru anul 2013 a fost de 5.242 MDL, pentru a evita o posibilă dublare a sumelor, Comisia a decis să nu includă separat cheltuielile estimate pentru întreținere auto.

178. Pe baza datelor furnizate de Biroul de Credit, a explicațiilor din prima rundă de întrebări și a extraselor bancare transmise, Comisia a constatat că subiectul a rambursat un total de 21.244 MDL aferent creditelor de tip linie de credit în anul 2013.
179. Conform datelor BNS, valoarea CCP pentru o gospodărie formată din doi adulți și doi copii în anul 2013 a fost de 86.563 MDL (calculată ca 1.803,4 MDL per persoană × 12 luni × 4 persoane).
180. În răspunsul oferit la prima rundă de întrebări, subiectul a indicat că nu deținea economii în numerar la sfârșitul anului 2013. Totuși, Comisia a identificat un total de 3.069 MDL în economii bancare, compus din 391 MDL în contul MAIB nr. *499 al subiectului și 2.678 MDL în contul MAIB nr. *660 al soției acestuia. În consecință, această sumă a fost atribuită fluxurilor financiare de ieșire ale gospodăriei pentru anul 2013.
181. În baza celor prezentate, Comisia reține că gospodăria subiectului a avut, în anul 2013, fluxuri financiare de ieșire în sumă totală de 118.965 MDL.
182. Prin urmare, în anul 2013, fluxurile financiare de ieșire ale subiectului au depășit fluxurile financiare de intrare cu suma de 4.787 MDL.

Tabelul fluxurilor financiare pentru anul 2013

Fluxuri financiare de intrare MDL		Fluxuri financiare de ieșire MDL	
Salariu – Judecătoria Cahul	71.816	RCAE (valabilitate 1 an)	8.089
Plăți de asigurare socială	5.103	Rambursări credit linie	21.244
Cahul Caz SRL	15.154	CCP	86.563
Silva-Sud Cahul	2.105	Economii bancare și în numerar la sfârșit de an	3.069
Linie de credit	20.000		
Total	+114.178		-118.965
Diferența		-4.787	

183. **Avere inexplicabilă pentru anul 2015.** În prima rundă de întrebări, subiectul a declarat economii în numerar în sumă de 30.000 MDL la sfârșitul anului 2014. Totuși, în baza raționamentului expus în §§ 129–135, Comisia a acceptat doar 10.000 MDL drept economii în numerar legitime reportate în anul 2015. În plus, Comisia a identificat economii bancare în sumă de 3.899 MDL în

conturile MAIB ale subiectului nr. *499 și *280, precum și în contul MAIB al soției acestuia nr. *660. Prin urmare, suma de 13.899 MDL a fost atribuită fluxurilor financiare de intrare ale subiectului pentru anul 2015.

184. Conform datelor SFS, în anul 2015 subiectul a obținut un venit net de 120.084 MDL de la Judecătoria Cahul. Soția subiectului a obținut un venit net de 93.694 MDL de la Cahul-Gaz SRL.
185. De asemenea, potrivit extrasului de cont pentru MAIB nr. *665, subiectul a încasat o sumă suplimentară de 503 MDL în anul 2015, prin transfer din acest cont către un alt cont propriu. Întrucât fondurile au fost accesate în baza unui contract de credit *revolving*, suma respectivă a fost atribuită fluxurilor financiare de intrare pentru anul în cauză.
186. Rezultă că în anul 2015 gospodăria subiectului a avut fluxuri financiare de intrare în valoare totală de 228.180 MDL.
187. Conform datelor ASP, la data de 16 septembrie 2015, subiectul a înregistrat dreptul de proprietate asupra unui autoturism marca Renault Megane, anul fabricației 2011. În declarația depusă de subiect la CNI pentru anul 2015, acesta a indicat că a achiziționat vehiculul pentru suma de 6.000 EUR (aproximativ 125.000 MDL). În consecință, această sumă este atribuită fluxurilor financiare de ieșire ale subiectului pentru anul 2015.
188. Potrivit datelor BNS, valoarea CCP aferentă unei gospodării formate din doi adulți și doi copii în anul 2015 a fost de 105.941 MDL (calculată ca $2.207,1 \text{ MDL} \times 12 \text{ luni} \times 4 \text{ persoane}$).
189. Categoria „transport” inclusă în CCP a fost estimată la 6.917 MDL pentru anul 2015. Totuși, Comisia a identificat cheltuieli cu combustibilul care depășesc semnificativ această valoare. Prin urmare, Comisia va atribui separat cheltuielile pentru combustibil și alte cheltuieli de întreținere a vehiculului, doar în măsura în care ele depășesc componenta de transport inclusă în CCP.
190. Valoarea cheltuielilor pentru combustibil care depășesc componenta de transport inclusă în CCP a fost estimată pe baza datelor transmise de ANTA, corelate cu informațiile publice privind prețurile la carburanți furnizate de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică (în continuare „ANRE”).
  - a) Potrivit datelor ANTA, autoturismul Renault Megane, anul fabricației 2004, a fost supus inspecției tehnice obligatorii la 9 iulie 2014, odometrul indicând 143.310 km. La următoarea inspecție, efectuată la 15

august 2015, s-au înregistrat 162.327 km, ceea ce reflectă un rulaj total de 19.017 km.

b) În mod similar, autoturismul Renault Megane, anul fabricației 2011, a fost supus inspecțiilor tehnice la 28 septembrie 2015 și 12 octombrie 2016, indicând valori ale odometrului de 149.000 km și, respectiv, 173.075 km, rezultând un rulaj de 24.075 km în această perioadă.

c) Conform surselor publice, consumul mediu de combustibil a fost estimat la limita inferioară a intervalului tipic: 7,7 l/100 km pentru modelul din 2004 și 5,4 l/100 km pentru cel din 2011. Aceste valori sunt modeste pentru clasa respectivă de vehicule și susțin credibilitatea calculelor Comisiei.

d) Între iulie 2014 și august 2015, modelul 2004 a parcurs 19.017 km, cu o medie lunară de aproximativ 1.584 km. Aplicând rata de consum de 7,7 l/100 km, rezultă un consum lunar estimativ de 122 litri. Comisia a atribuit astfel nouă luni de consum pentru acest vehicul în anul 2015, corespunzător perioadei de utilizare până la achiziționarea noului model.

e) Între septembrie 2015 și octombrie 2016, modelul 2011 a parcurs 24.075 km, cu o medie lunară de circa 1.926 km. La un consum de 5,4 l/100 km, rezultă un consum lunar estimat de 104 litri. Dat fiind că subiectul a achiziționat vehiculul spre finalul anului 2015, Comisia a atribuit trei luni de utilizare pentru anul respectiv.

f) Raportul ANRE pentru anul 2015 a furnizat date privind prețurile la carburanți pentru opt luni.⁷ Pentru celelalte patru luni, Comisia a utilizat valorile din luna anterioară. Pe baza acestor informații, prețul carburanților a variat între 16,64 și 18,10 MDL/l, iar cel al motorinei între 15,05 și 15,91 MDL/l.

g) În consecință, Comisia estimează că subiectul a suportat aproximativ 21.900 MDL în cheltuieli pentru combustibil în anul 2015⁸.

h) În runda a patra de întrebări, subiectul a contestat rata de consum utilizată de Comisie pentru modelul 2011, invocând un consum de 4,9 l/100 km pentru vehiculul său actual, Renault Megane, anul fabricației 2016. Totuși, documentul prezentat susținea doar o cursă de 358 km, insuficientă

---

⁷ ANRE, [Raport de Activitate](#) 2015, p. 45.

⁸ Estimarea cheltuielilor lunare a fost calculată în baza următoarei formule: 19.017 km / 12 luni × 7,7 l/100 km × prețul lunar al benzinei; 24.075 km / 12 luni × 5,4 l/100 km × prețul lunar al motorinei.

pentru a stabili un consum mediu fiabil. Comisia a considerat acest argument neconvingător, în special având în vedere diferența de cinci ani între modelele analizate. De asemenea, a reținut că estimarea sa reflecta deja limita inferioară a datelor publice disponibile, iar orice abatere nu ar afecta în mod semnificativ analiza averii.

i) Subiectul a mai contestat atribuirea cheltuielilor pentru combustibil efectuat de vehiculul de model 2004 după achiziția vehiculului de model 2011, afirmând că primul vehicul nu a mai fost utilizat. Cu toate acestea, calculele Comisiei deja reflectă doar nouă luni de utilizare pentru anul 2015. Mai mult, citirea ulterioară a odometrului, la 12 noiembrie 2016, indica 150.000 km — în scădere față de 162.327 km în august 2015 — ceea ce sugerează o posibilă resetare manuală. Deși Comisia a evitat atribuirea de cheltuieli suplimentare pentru ultimele trei luni ale anului 2015 din lipsa datelor verificabile, nu poate exclude ipoteza că vehiculul model 2004 a continuat să fie utilizat.

191. Subiectul a declarat că a suportat cheltuieli de întreținere auto în valoare de 3.000 MDL pentru autoturismul Renault Megane, anul fabricației 2004, până în anul 2015 inclusiv. De asemenea, în cadrul primei runde de întrebări, subiectul a menționat că a suportat cheltuieli de întreținere de până la 4.500 MDL anual pentru autoturismul Renault Megane, anul fabricației 2011.
192. În cea de-a patra rundă de întrebări, subiectul a susținut că, până la sfârșitul anului 2015, a vândut un vehicul și a achiziționat altul. Prin urmare, a propus ca cheltuielile de întreținere să fie calculate proporțional cu perioada efectivă de utilizare, aplicând următoarea formulă: $3.000 \text{ MDL} \div 12 \times 9 \text{ luni} + 4.500 \text{ MDL} \div 12 \times 3 \text{ luni} = 3.375 \text{ MDL}$. Comisia consideră această justificare parțial plauzibilă. Astfel, acceptă atribuirea proporțională a cheltuielilor de întreținere pentru autoturismul Renault Megane, anul fabricației 2011 — reflectând o perioadă de utilizare de trei luni în anul 2015. Totuși, nu acceptă aceeași abordare pentru modelul din 2004, întrucât acesta nu a fost vândut decât în 2017. În consecință, cheltuielile de întreținere pentru modelul din 2004 sunt atribuite integral pentru întregul an. Prin urmare, Comisia include în fluxurile financiare de ieșire aferente anului 2015 suma de 4.125 MDL, reprezentând cheltuieli de întreținere auto.
193. Comisia a identificat cheltuieli în sumă de 2.745 MDL aferente testărilor tehnice anuale, polițelor RCAI/RCAE și taxelor rutiere.
194. Având în vedere cele expuse mai sus, Comisia constată că, în anul 2015, gospodăria subiectului a suportat cheltuieli totale aferente transportului în valoare de 28.770 MDL — incluzând combustibilul (21.900 MDL), întreținerea (4.125 MDL) și obligațiile de reglementare (2.745 MDL).

Deoarece categoria de transport inclusă în CCP pentru aceeași perioadă a fost de doar 6.917 MDL, diferența de 21.853 MDL este atribuită separat ca flux financiar de ieșire pentru anul 2015.

195. În conformitate cu extrasul bancar pentru contul MAIB nr. *065 furnizat de subiect, Comisia a constatat că subiectul a rambursat suma de 23.304 MDL aferentă unui contract de credit *revolving* în valoare de 49.000 MDL contractat în anul 2013.
196. Subiectul nu a declarat economii în numerar disponibile la sfârșitul anului 2015. Cu toate acestea, Comisia a identificat un total de 21.615 MDL în economii bancare la sfârșitul anului 2015, aflate în conturile MAIB ale subiectului nr. *499 și *280, precum și în contul soției acestuia nr. *660. Astfel, suma de 21.615 MDL este atribuită fluxurilor financiare de ieșire pentru anul 2015.
197. Prin urmare, în anul 2015, gospodăria subiectului a înregistrat fluxuri financiare de ieșire în valoare de 297.713 MDL.
198. Rezultă că, în anul 2015, fluxurile financiare de ieșire ale gospodăriei subiectului au depășit fluxurile financiare de intrare cu 69.533 MDL.

Tabelul fluxurilor financiare pentru anul 2015

Fluxuri financiare de intrare MDL		Fluxuri financiare de ieșire MDL	
Economii în numerar și bancare la începutul anului	13.899	Achiziție autovehicul (6.000 EUR)	125.000
Salariu – Judecătoria Cahul	120.084	Cheltuieli pentru combustibil și întreținere auto (peste categoria de transport din CCP)	21.853
Salariu – Cahul-Gaz SRL	93.694	Rambursare linie credit	23.304
Linie credit	503	CCP	105.941
		Economii bancare la sfârșitul anului	21.615
Total	+228.180		-297.713
Diferența			-69.533

199. **Avea inexPLICABILĂ pentru anul 2017.** În declarația depusă la ANI pentru anul 2016, subiectul a declarat economii în numerar în valoare de 257.000

MDL. Comisia a identificat economii bancare suplimentare la sfârșitul anului 2016 în valoare totală de 11.882 MDL, existente în contul subiectului deschis la MICB nr. *961, conturile MAIB nr. *499 și *280, precum și în contul deschis la VICB nr. *163 și contul MAIB nr. *660 ale soției subiectului. În consecință, suma de 268.882 MDL este atribuită fluxului financiar de intrare al gospodăriei subiectului pentru anul 2017.

200. Potrivit datelor SFS, în anul 2017 subiectul a obținut un venit net de 179.158 MDL de la Judecătoria Cahul. Soția subiectului a obținut un venit net de 112.672 MDL de la compania „Moldovagaz” SA și 239 MDL sub formă de dobânzi bancare.
201. În declarația ANI pentru anul 2017, subiectul a indicat primirea unei burse de studii în valoare de 5.000 MDL. În prima rundă de întrebări, subiectul a clarificat că a absolvit programul de masterat al Universității de Stat din Cahul în anul 2017, fiind înscris din 2015 în regim de frecvență redusă. De asemenea, subiectul a confirmat că nu a beneficiat de alte burse. Prin urmare, suma de 5.000 MDL este atribuită fluxului financiar de intrare al gospodăriei pentru anul 2017.
202. Conform datelor ASP, la data de 15 decembrie 2017, subiectul a înstrăinat autoturismul de model Renault Megane, anul fabricației 2004. În declarația ANI, subiectul a indicat că a vândut acest vehicul pentru suma de 35.000 MDL. Având în vedere că vehiculul avea deja 13 ani în momentul tranzacției, Comisia consideră că prețul declarat este plauzibil și, în consecință, a atribuit suma de 35.000 MDL fluxului financiar de intrare al gospodăriei pentru anul 2017.
203. Rezultă, așadar, că în anul 2017 gospodăria subiectului a înregistrat un flux financiar de intrare total de 600.951 MDL.
204. În a doua rundă de întrebări, subiectul a confirmat că a cheltuit aproximativ 6.500 MDL pentru o deplasare în Turcia. În a patra rundă de întrebări, subiectul a susținut că această sumă nu ar trebui atribuită fluxului său financiar de ieșire, întrucât a fost utilizată în principal pentru achiziția de articole vestimentare (1.350 MDL pentru transport, 30 USD pentru cazare și 4.500 MDL pentru haine). Potrivit extrasului de cont MAIB al subiectului, acesta a efectuat o plată de 4.310,15 MDL (830 TRY) către un agent comercial din Turcia la data de 13 septembrie 2017. Cu toate acestea, Comisia nu a reușit să identifice comerciantul sau să verifice natura tranzacției.
205. Totuși, Comisia consideră că cheltuielile efectuate în afara țării—indiferent de scopul specific declarat—fac parte din categoria mai largă a cheltuielilor de călătorie, asociate, de regulă, cu activități de recreere sau vacanță. Astfel

de cheltuieli nu sunt reflectate exclusiv într-o singură categorie a CCP; ele pot fi acoperite și din categoria „Activități de recreere și culturale” sau din categoria „Restaurante și hoteluri”. Cheltuiala subiectului pentru deplasarea în Turcia nu se suprapune cu categoria de recreere din CCP, întrucât metodologia BNS acoperă un spectru mai larg de cheltuieli culturale, recreative și sociale, și nu se limitează la costurile aferente vacanțelor. Mai mult, suma declarată pentru această deplasare (6.500 MDL) depășește alocarea CCP pentru hoteluri, restaurante și cafenele pentru anul 2017 (3.653 MDL). Întrucât metodologia BNS nu face distincție între cheltuielile interne și cele internaționale în această categorie, Comisia conchide că întreaga sumă de 6.500 MDL aferentă călătoriei în Turcia este atribuită separat fluxului financiar de ieșire pentru anul respectiv.

206. Având în vedere motivele expuse în §§ 136–153, Comisia a inclus în calcule prețul de achiziție de 268.910 MDL pentru vehiculul marca Lexus CT200H, an fabricație 2012.
207. Potrivit datelor furnizate de BNS, CCP pentru o gospodărie formată din doi adulți și doi copii a fost de 106.949 MDL în anul 2017 ($2.228,1 \times 12$ luni $\times$ 4 persoane). În explicațiile transmise Comisiei înainte de prima audiere, subiectul a reiterat declarațiile anterioare potrivit cărora fiica sa a plecat în Statele Unite ale Americii în august 2017, în cadrul unui program de schimb de experiență, iar de la acel moment nu au mai fost suportate cheltuieli pentru întreținerea acesteia. În consecință, Comisia a calculat CCP pe baza unei gospodării formate din patru persoane pentru primele șapte luni ale anului 2017 și trei persoane pentru ultimele cinci luni ale anului, rezultând un total de 100.778 MDL ($2.228,1 \times 7$ luni $\times$ 4 persoane + $2.559,4 \times 5$ luni $\times$ 3 persoane), sumă care este atribuită fluxului financiar de ieșire al subiectului pentru anul respectiv.
208. Categoria de transport din CCP pentru anul 2017 a fost în cuantum de 4.651 MDL. Cu toate acestea, Comisia a identificat cheltuieli pentru combustibil care au depășit semnificativ această sumă. În consecință, Comisia a decis să atribuie separat cheltuielile pentru combustibil, precum și cele pentru întreținerea vehiculelor, și doar în măsura în care acestea depășesc componenta de transport inclusă în CCP.
209. Conform metodologiei menționate la §§ 189–190, Comisia a stabilit că gospodăria subiectului a suportat cheltuieli totale pentru combustibil în valoare de 23.000 MDL în anul 2017 — din care 600 MDL aferente vehiculului Lexus CT200H și 22.400 MDL aferente vehiculului Renault Megane, an fabricație 2011.

- a) Potrivit datelor furnizate de ANTA, vehiculul Renault Megane, an fabricație 2011, a fost supus inspecției tehnice la datele de 12 octombrie 2016, 25 septembrie 2017 și 28 septembrie 2018, la care s-au înregistrat valorile odometrelor de 149.000 km, 173.075 km și respectiv 230.320 km — ceea ce indică o distanță parcursă de 29.086 km în perioada 12 octombrie 2016 – 25 septembrie 2017 (valoare medie lunară – 2.423,83 km) și de 28.159 km în perioada 25 septembrie 2017 – 28 septembrie 2018 (valoare medie lunară – 2.346,58 km). De asemenea, vehiculul Lexus CT200H a fost supus inspecției tehnice la 20 noiembrie 2017 și 23 noiembrie 2018, cu citiri ale odometrelor de 83.270 km și respectiv 92.000 km, indicând o distanță parcursă de 8.730 km.
- b) Conform surselor publice disponibile, consumul mediu de combustibil a fost estimat la limita inferioară a intervalului tipic — 5,4 l/100 km pentru Renault Megane, an fabricație 2011, și 4,9 l/100 km pentru Lexus CT200H. Aceste valori sunt modeste pentru clasa respectivă de vehicule și susțin credibilitatea calculelor Comisiei.
- c) Pentru vehiculul Renault Megane, an fabricație 2011, s-au estimat următoarele valori medii lunare: 2.423,83 km pentru primele nouă luni ale anului 2017 și 2.346,58 km pentru ultimele trei luni ale anului. La un consum de 5,4 l/100 km, aceasta echivalează cu un consum lunar de aproximativ 130 litri, respectiv 126 litri.
- d) Pentru vehiculul Lexus CT200H, s-a estimat o utilizare de aproximativ 727,5 km pentru o lună din anul 2017 (pentru simplitate, Comisia a omis ultimele zece zile din luna noiembrie). La un consum de 4,9 l/100 km, rezultă un consum lunar estimat de aproximativ 35 litri.
- e) Conform raportului ANRE pentru anul 2017, prețurile carburanților au variat între 15,86 și 17,71 MDL/l, iar cele pentru motorină între 13,26 și 15,02 MDL/l.
- f) În consecință, Comisia estimează că subiectul a suportat cheltuieli totale de aproximativ 23.000 MDL pentru combustibil în anul 2017.⁹
210. În cadrul celei de-a patra runde de întrebări, subiectul a contestat estimarea Comisiei privind consumul de combustibil pentru autoturismul Renault

---

⁹ Estimarea cheltuielilor lunare a fost calculată conform următoarei formule: 29.086 km ÷ 12 luni × 5,4 l/100 km × prețul mediu lunar al motorinei pentru lunile ianuarie – septembrie 2017; 28.159 km ÷ 12 luni × 5,4 l/100 km × prețul mediu lunar al motorinei pentru lunile octombrie – decembrie 2017; 8.730 km ÷ 12 luni × 4,9 l/100 km × prețul mediu lunar al benzinei pentru luna decembrie 2017.

Megane, anul fabricației 2011, susținând că aceasta ar fi cu 0,6 l/100 km mai mare decât consumul reflectat în propriile sale înregistrări. El a făcut trimitere la un consum de 4,9 l/100 km înregistrat pentru autoturismul său actual, Renault Megane, anul fabricației 2016, și a furnizat documentație aferentă unei deplasări de 358 km. Subiectul a susținut că cele două vehicule sunt similare ca performanță și, prin urmare, ar avea o eficiență comparabilă a consumului de combustibil. Comisia nu a considerat acest argument convingător, pentru următoarele motive: în primul rând, există o diferență de cinci ani între anii de fabricație ai celor două vehicule; în al doilea rând, Comisia menționează că propria sa estimare s-a bazat pe limita inferioară a datelor publice disponibile privind consumul de combustibil.

211. Subiectul a declarat că a suportat cheltuieli de întreținere în valoare de 4.500 MDL pentru vehiculul Renault Megane, anul fabricației 2011. De asemenea, în prima rundă de întrebări (R1Î40), subiectul a estimat cheltuielile anuale de întreținere pentru vehiculul Lexus CT200H, anul fabricației 2012, la 2.000 MDL.
212. În cadrul celei de-a patra runde de întrebări, subiectul a argumentat că, întrucât autoturismul Lexus CT200H a fost achiziționat la sfârșitul lunii noiembrie, atribuirea de cheltuieli de întreținere aferente unui an calendaristic complet este eronată. Comisia consideră această explicație ca fiind plauzibilă și, prin urmare, a exclus cheltuielile de întreținere pentru acest vehicul. Comisia a identificat, de asemenea, 3.909 MDL reprezentând cheltuieli aferente testărilor tehnice anuale, polițelor RCAI/RCAE și taxelor rutiere.
213. În concluzie, cheltuielile legate de transport identificate de Comisie pentru anul 2017 – incluzând combustibilul (23.000 MDL), întreținerea vehiculelor (4.500 MDL) și costurile rutiere (3.909 MDL) – însumează 31.409 MDL. Având în vedere că componenta pentru transport din CCP pentru anul 2017 a fost de 4.658 MDL, doar această sumă este considerată ca fiind deja inclusă în CCP. Prin urmare, diferența rămasă de 26.751 MDL este atribuită separat ca flux financiar de ieșire suplimentar al gospodăriei subiectului pentru anul 2017.
214. În Declarația ANI pentru anul 2017, subiectul a declarat economii în numerar în valoare de 298.000 MDL. În prima rundă de întrebări, subiectul a confirmat disponibilitatea acestei sume la sfârșitul anului 2017. Comisia a identificat economii bancare în valoare totală de 53.700 MDL în conturile subiectului de la MICB nr. *961, MAIB nr. *499 și *280, precum și în conturile soției acestuia de la VICB nr. *163 și MAIB nr. *660. În consecință, suma de

351.700 MDL este atribuită ca flux financiar de ieșire al gospodăriei subiectului pentru anul 2017.

215. Astfel, în anul 2017, gospodăria subiectului a înregistrat fluxuri financiare de ieșire în valoare totală de 754.639 MDL.
216. Prin urmare, în anul 2017, fluxurile financiare de ieșire ale gospodăriei subiectului par să fi depășit fluxurile financiare de intrare cu 153.688 MDL.

Tabelul fluxurilor financiare pentru anul 2017

Fluxuri financiare de intrare MDL		Fluxuri financiare de ieșire MDL	
Economii în numerar și bancare la început de an	268.882	Cheltuieli de vacanță în Turcia	6.500
Salariu – Judecătoria Cahul	179.158	Achiziția autoturismului Lexus CT200H	268.910
Salariu – Moldovagaz SA	112.672	Cheltuieli pentru combustibil și întreținere a vehiculelor, care depășesc categoria de transport din CCP	26.751
Vânzare vehicul	35.000	CCP	100.778
Bursă de studii	5.000	Economii în numerar și bancare la sfârșit de an	351.700
Dobândă	239		
Total	+600.951		-754.639
Diferența		-153.688	

2.5 Concluzia privind averea inexplicabilă

217. Comisia a constatat că gospodăria subiectului a acumulat un sold financiar negativ de 273.659 MDL, ceea ce depășește pragul prevăzut de 20 de salarii medii (234.000 MDL) prevăzut de articolul 11 alin. (3) lit. a) din Legea nr. 252/2023, ca motiv pentru a stabili lipsa de integritate financiară a subiectului.

Anul	Cuquantumul averii inexplicabile
2012	-45.651 MDL

2013	-4.787 MDL
2015	-69.533 MDL
2017	-153.688 MDL
Total	-273.659 MDL

218. Așa cum a reținut Curtea Supremă de Justiție, marja de eroare aplicabilă calculului CCP este de $\pm 5\%$ (vezi Decizia din 16 august 2024 în cauza *Irina Iacub v. CSM*, § 38). În concret, o variație de 5% în cheltuielile gospodăriei ar genera următoarele ajustări în favoarea subiectului: 3.732,72 MDL în 2012, 4.328,16 MDL în 2013, 5.297,04 MDL în 2015, 5.038,89 MDL în 2017. Chiar și după aplicarea acestor corecții, averea nejustificată totală ar fi de 255.262 MDL, rămânând peste pragul legal.
219. Chiar presupunând o eventuală suprapunere parțială între cheltuielile de vacanță declarate (6.500 MDL) și componenta relevantă a CCP, așa cum s-a discutat la §§ 204–205, această ipoteză nu ar afecta concluzia Comisiei. Într-un asemenea caz, Comisia ar fi atribuit doar diferența dintre suma declarată (6.500 MDL) și alocarea prevăzută de CCP pentru hoteluri, restaurante și cafenele în 2017 (3.653 MDL), adică 2.847 MDL. Chiar și în această ipoteză, soldul financiar negativ rămâne superior pragului prevăzut de lege.
220. Pentru motivele expuse mai sus, Comisia concluzionează că averea nejustificată a subiectului este, cel mai probabil, de 273.689 MDL. De asemenea, Comisia subliniază că ar fi putut atribui, în mod rezonabil, fluxurilor de ieșire și cheltuielile suplimentare estimate pentru întreținerea vehiculului în anii 2012 și 2013 (vezi §§ 161–163, 177), conform celor declarate de subiect, dar a ales să nu le includă pentru a evita o posibilă dublare a sumelor deja reflectate în categoria de transport din CCP.
221. Deși averea inexplicabilă identificată depășește pragul legal cu o marjă relativ modestă, Comisia reține că acest deficit financiar provine în principal din constatarea beneficierei efective a vehiculului Lexus CT200H. Această discrepanță financiară rezultă preponderent din acea constatare, și nu din aproximările statistice sau a metodologiei aplicată de Comisie.

VI. Concluzia

222. Pe baza informațiilor obținute și a explicațiilor subiectului, Comisia propune ca subiectul să nu promoveze evaluarea externă din cauza necorespunderii cu criteriile prevăzute la articolul 11 alin. (3) lit. a) din Legea nr. 252/2023.

VII. Acțiuni ulterioare și publicarea

223. Potrivit articolului 40 punctul (4) din Regulament, prezentul raport va fi expediat subiectului și Consiliului Superior al Magistraturii prin poștă electronică, iar în aceeași zi Comisia va publica pe pagina sa web oficială informația despre rezultatul evaluării.
224. În termen de cel mult trei zile de la aprobare, raportul semnat electronic va fi imprimat și va fi prezentat Consiliului Superior al Magistraturii, împreună cu un exemplar în format electronic al dosarului de evaluare cu toate materialele de evaluare colectate de Comisie.
225. Raportul va fi publicat pe site-ul oficial al Comisiei, cu măsurile de precauție corespunzătoare pentru protecția vieții private a subiectului și a altor persoane, în termen de trei zile de la expirarea perioadei de contestație împotriva hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii sau după ce Curtea Supremă de Justiție emite decizia prin care respinge contestația sau constată promovarea sau nepromovarea evaluării.
226. Raportul de evaluare a fost aprobat cu o majoritate de șapte voturi ale membrilor prezenți la 23 septembrie 2025 și semnat în conformitate cu articolul 8 alineatele (1) și (2) din Legea nr. 252/2023. La prezentul raport nu au fost formulate opinii separate.
227. Raportul de evaluare a fost elaborat în limba engleză și în limba română.

Scott Bales

Președintele Comisiei